

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Zmaga ravnopravnosti.

Iz Celovca dné 26. sept.

Kakor znano, je po postavi vsako politično društvo zavezano v treh dneh naznaniti vsakega na novo pristopivšega uda politični oblasti I. instance. Tako je delalo tudi novo ustanovljeno naše „Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“, za katero je prva politična instanca Celovski magistrat. Ker ima društvo namen, braniti národne pravice koroških Slovencev, razumelo se je samo po sebi, da je magistratu dopisovalo v slovenskem jeziku. — Mestni magistrat je nekaj časa te slovenske dopise vsprejemal, ko se je pa podal dosedanji ravnatelj magistratnega urada g. Bratuš, ki je bil kot rojen Kranjec zmožen tudi slovenskega jezika, v stalni pokoj, se

je pa taisti v svoji zadregi najedenkrat premislil in doposlal društvu odlok v nemškem jeziku, ki se glasi v slovenski prestavi!

„Št. 6671.

Slavnemu vodstvu „Katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“, v roke gosp. podpredsedniku Vekoslavu Legatu v Celovci.

Slavnemu društvu se je do sedaj poljubilo (!), magistratu samo v slovenščini dopisovati. Ker je pa uradni jezik Celovškega magistrata kot politične oblasti I. instance nemški in ni nobene postavne naredbe, po kateri bi moral vsprejemati tudi slovenske vloge, naprosi se slavno vodstvo, naj takim dopisom v prihodnje priloži tudi nemško prestavo.

Ako bi se slavno vodstvo čutilo po tej odredbi obteženo, stoji mu v štirih tednih pri tukajšnjem uradu odprt priziv na visoko c. kr. deželno vlado.

Mestni magistrat v Celovci, 3. junija 1890, Župan: F. Erwein l. r.

Umevno je, da naše slovensko politično društvo s tako odredbo ni moglo biti zadovoljno. Naprosilo je torej g. dr. Jurija Hrašovca v Celji, naj mu napravi priziv. Ta rodoljubni odvetnik je bil takoj pripravljen brezplačno prevzeti vse pisarije pri tej politični pravdi, za kar mu bodi izrečena na tem mestu očitna zahvala.

Uložila se je torej sledeča pritožba:

„Slavni mestni magistrat!

Proti odluku od 3. junija 1890, št. 6671, se pritožuje podpisano predsedništvo političnega društva tako-le:

Slavni magistrat zahteva od nas, da bi mi zaradi njega uradovali nemško ali vsaj svojim slovenskim ulogam prilagali nemško prestavo.

K temu nas pa nema pravice siliti. Razsoden človek ne bode dvomil, da morajo n. pr. sodišča in vsa politična oblastva, ki se nahajajo v Celovci, vsprejemati slovenske vloge, mestni magistrat pa je v Celovci politična oblast I. instance, in za njega ni drugih postav, nego za

cesarske urade. Ako morajo druga oblastva razumeti drugi deželni jezik, čudno bi bilo, da to ne bi veljalo tudi za Celovsko mesto.

V Celovci samem in v celi okolici prebivajo Slovenci v večjem ali manjšem številu; — cela tretjina prebivalcev koroške dežele je slovenska in Celovec je glavno mesto te dvojezične dežele, pa vender ne bi smelo slovensko društvo slovensko uradovati in dopisavati mestnemu magistratu?

Mi imamo celó pravico, zahtevati slovenski odgovor na svoje slovenske vloge ter se ob enem pritožujemo zaradi tega, ker so to do sedaj ni zgodilo.

Ta odlok bje tako v obraz jasni postavi in najpreprostejšim pojmom jezikovne ravnopravnosti, da bi bilo odveč, še dalje utemeljevati našo pritožbo. Mi odjenjali ne bomo, predno ne bo — ako je treba — državno sodišče izreklo svojega prepričanja, ker se ne damo siliti, storiti nekaj, kar se po postavi od nas tirjati ne more.

Zatorej prosimo:

Slavni mestni magistrat blagovoli naj, to pritožbo predložiti visoki c. kr. deželni vladi v Celovci, ki naj izvoli kot nepostaven uničiti odlok mestnega magistrata z dne 3. junija 1890, št. 6671, ter taistemu ukazati, da mora za naprej reševati naše slovenske vloge v slovenskem jeziku.

V Celovci, dné 13. junija 1890.

V imenu katoliškega političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem: Vekoslav Legat l. r., podpredsednik.

Na to pritožbo je c. kr. deželna vlada odgovorila z odlukom od 13. julija 1890, št. 1032 preds. Odlok je dostavila mestnemu magistratu, ki ga je društvu naznanil dne 17. julija, št. 9548, ter se glasi:

„Proti našemu odluku od 3. junija t. l., št. 6671, s katerim se je vodstvo „Katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“ naprosilo, naj svojim ulogam na mestni magistrat priloži nemško prestavo, se je imenovano društveno vodstvo pritožilo pri c. kr.

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Takozvani „najstarejši ljudje“, ki jih je v vsakem selu prilično število in kateri pri vsakem vremenskem dogodku postavljajo svojo luč na polovnik, dosledno trdijo, da takšne suše še ni bilo od 1834. l., kakršna je letos. Kako je rečenega leta bilo, tega sam ne sem videl, čul sem pa, da so pri Sevnici ženske lahko prebredle Savo, ne da bi jim bilo treba spodrecati se, in pil imenitno vino izza 1834. l., katero je imelo več ognjevitosti v sebi, nego je bilo meni ljubo.

Smemo li po teh premisah sklepati na leto tekoče, potem se nam je nadejati izborne kapljice. Suša je tolika, da si večje niti ne želimo in po nekaterih krajih so ljudje gledé vode pravi trpini. Po več ur daleč jo morajo dovažati in v divni Opatiji so čisto na suhem in plačujejo hektoliter Reške vode po štiri goldinarje.

Ljubljana, odkar stare babe regljajo, še ni bila toli plitva, nego letos. Jedva da leze naprej. Ganljivo je bilo čitati, kako je Graška teta sočutno opisavala vse kanale, stekajoče se v Ljubljano in vse perice, stoječe sredi struge. Dotični dopisnik risal je črno na črno, a vender tako mojsterski, da

je naš uradni list z dvoglavim orlom na čelu z obema rokama pograbil ugodni plen in preko nemškega Gradca zavohal, kako Ljubljana smrdi in se nakitil s pavovim perjem iz „Stempfergasse“. Po pravici smejo nas zavidati drugod, da so naši čuti toli apatični, da stoprav z Dunaja poizvemo, kako je v nas razsajal vihar in da nas mora „Tagespost“, poučevati, kolika in kakšna je Ljubljana.

Take prikazni so pa tudi le posledice izredne suše, ki se pojavlja na razne načine. Tako na primer, nahajajo se listi, ki boleajo za neprestano sušo in dan za dnevom trpe žejo. Da odpomorejo temu perečemu nedostatku, postopajo jako jednostavno. Kradejo, kjer in kadek morejo. A laž in tatvina imata kratke noge in tat se kaj hitro ujame v nastavljen mu past. Zanimiv tak slučaj bil je te dni na Dunaji. „Deutsches Volksblatt“ kradel je metodično iz „Oesterreichische Volks-Zeitung“ razne notice in brzojavke, ne da bi kedaj imenoval svoj vir. Vsi opomini, vsa svarila bila so zaman. Da se pa prepriči brezozirno to delovanje, nastavlil je poslednji list posebno past. Izmisli si je in priobčil brzojavko: „Burghofen: Georg Hofbauer und Franz Meiner. Beide antiliberale“. In res: „Deutsches Volksblatt“ ponatisnil je brzojavko doslovno, a se s tem uje, kajti „Burghofen“ je izmišljeno ime, na vsem Dolenjem Avstrijskem ni nobenega tacega

kraja. Časnikarski tat bil je kot tak ožigosan, možao da se v bodoče poboljša in da njegov vzgled blagodejno upliva tudi na jednega naših najbližjih sosedov, ki je doslej gluh in slep za sedmo božjo zapoved. Sapienti sat!

Kakor v predstojećem slučaju Dunajski časnikarji drug družemu, tako se je nedavno tudi v Ljubljanskem barji nastavljal čudna past. Dogodek je popolnoma resničen in toli zanimiv, da je vreden, da ga tukaj zabeležim.

Oderuh iz Ljubljane dobil je v svoje klešče necega ubozega barjana. Ker mu poslednji ni mogel plačati o določenem roku, ga je nemudoma tožil, in z nemilosrdno doslednostjo uložil tudi že prošnjo, da se mu ves imetek zarubi in potem na dražbi proda. Imel pa je ubogi barjan samo jedno kravico, ki je bila sicer malce suha, od katere pa se je živela vsa obitelj. Po sedaj veljavni eksekucijski noveli se torej ta krava ni smela zarubiti in potem prodati in oderuh dobil je negativen odlok nazaj.

Par dnij po tem dogodku pride oderuh k barjanu, vodeč na motvozu pravo pravcato kozo s seboj in mu reče: „Ker vidim, da si takšen siromak, kupil sem ti to kozo, katero ti podarim. Pa dobro srečo!“ Izgovori in odide, pustivši barjanu podarjeno kozo.

deželni vladi in prosilo, naj se zgoraj omenjeni odlok razveljavi in mest. magistratu naroči, da na slovenske uloge imenovanega društva odgovarja v slovenskem jeziku.

Tej pritožbi in v njej izraženi želji c. kr. deželna vlada ne more ugoditi, ker ni nobenega ukaza, po katerem bi moral Celovski mestni magistrat čisto slovenske uloge vsprejemati in v slovenščini reševati, in ker je uradni jezik pri Celovškem magistratu od nekdaj nemški, kar se opira na okoliščino, da je uradno ljudsko število od leta 1880. našlo v Celovci mej 18.747 prebivalci 17.119 nemško, 629 slovensko in 83 drugače govorečih.

Proti tej razsodbi je v štirih tednih po dnevu dostavljenja odprt priziv na visoko c. kr. ministerstvo notranjih zadev.

Društvo pa se s tem odlokom ni dalo preplašiti in uložilo je priziv na ministerstvo dne 5. avgusta 1890.

(Konec prih.)

Družbe sv. Cirila in Metoda redna V. velika skupščina v Ljubljani

dne 24. septembra 1890. leta.

Kakor so poročali naši časniki, priredila je Narodna Čitalnica Ljubljanska, katere slavní odbor je dozdej vodstvu in družbi blagodušno prepuščal svoje prostore v porabo, že dné 23. septembra z abavní večer na čast skupščinarjem Ciril-Metodove družbe. Vsa krasna dvorana napolnila se je z odličnim občinstvom domačim in stranskim. Videti je bilo že ta večer podružnične zastopnike iz drage nam Koroške, iz zelene Štajarske, iz kršnega Primorja in osrednje Kranjske. Oddelek vojaške godbe sviral je izvrstne komade, tudi nekatere domačinke, ki jih je občinstvo popratilo z živahno pohvalo. Istotako je slavní čitalniški pevski zbor pod vodstvom profesorja Gerbiča z občudovanja vredno preciznostjo zapel več prekrasnih skladb ter žel zasluženó pohvalo. Izmej prostih nagovorov naj lepši uspeh imel bode poziv dr. Tavčarja do navzočnega venca zavednih dām, da se kmalu zberejo slovenske matere in dekleta v svojo žensko podružnico Ljubljansko, čemur je občinstvo burno priglašovalo.

Dne 24. septembra je bila po naznačenem vsprejemu v mestnožupni cerkvi sv. Jakoba ob 10. uri slovesna sv. maša za žive in za mrtve družbenike, katero je v znani blagodušnosti račil darovati z obilno azistencijo p. n. g. stolni kanonik in družbeni pokrovitelj Andrej Zamejcek, tudi član vodstva družbi sv. Cirila in Metoda. Službe božje se je udeležilo v rezerviranih klopih več članov društvenega vodstva, nadzorništva, razsodništva in podružničnih zastopnikov, sicer pa tudi mnogo pobožnega naroda. Občeznani cerkveni pevski zbor pod vodstvom ravnatelja Lavoslava Belarja je izvrstno izpolnil svojo nalogo ter dodal še lepo pesem o družbenih zavetnikih sv. Cirilu in Metodu.

Po 11. uri prične se v čitalnični dvorani

običajno zborovanje.

I. Prvomestnik družbe sv. Cirila in Metoda prof. Tomo Zupan izpregovori primeroma tako-le:

Barjan bil je sicer koze vesel, a vender se ni mogel iznebiti čudnih pomislekov. Vedno mu je rojila misel po glavi: „Kako to? Doslej me je pijavka Ljubljanska brez prenehanja mučila in sesala, zdaj pa mi hkratu podari kozo? Kaj neki to pomeni?“ In čem dalje je barjan premišljal, tem sumneje dozdevalo se mu je darilo in sklenil je, vprašati za svet prijatelja, ki pozna vse muhe Ljubljanske gospode.

Ide k njemu in mu vso stvar razloži. Prijatelj posluša pazno, potem pa mu reče: „Kozo ti bode zelo nevarna. Torej ne odlašaj, ampak zakolji jo in snejte jo! Barjan je ubogal, kozo zaklal in s svojci tudi srečno použil. A jedva je bilo to končano, pride zopet oderuh z uradnim slugo k barjanu rubit. Barjan pa je tudi sedaj, kakor prvokrat ugovarjal, da pri njem ni ničesar rubiti, ker ima jedino kravo, katera je pa rubežni izvzeta, ker vsa rodbina izključno od nje živi.

„Kje pa imaš kozo?“ vpraša ves nevoljen oderuh.

„Pred dvema dnevi smo jo snedli!“ odvrne barjan.

Oderuh, videč, da se je v nastavljenó past sam ujel, šel je nevoljno mrmraje domov in od takrat do danes še ni nobene koze več dal komu v dar.

Slavna velika skupščina!

Družba sv. Cirila in Metoda je praznovala svojo ustanovno ali prvo veliko skupščino 5. julija, prav v dan svojih sv. zavetnikov pred Bogom, 1886. leta v Ljubljani, in sicer tu, kot danes, v teh nam domačih prostorih. Tisti dan smo v prvo klicali za pomoč svoja priprošnika pred Bogom — in nismo ju klicali zastoj. Kakó smo v družbenem vodstvu hiševali do sedaj pod njunim svetim varstvom, dajali smo Vam, častiti, namreč v velikih skupščinah račun leto za leto: 1887 v Trstu, 1888 v Ptuiju in vlani 1889. leta, na Bledu. — Danes stopa to vodstvo zopet pred Vas, torej že drugi pot v središču Slovenstva, v beli Ljubljani. V podružničnih zastopnikih ali pa udih gleda to vodstvo danes zbrane krog sebe svoje 91. podružnice; one, ki so doslej po slovenski zemlji klile na dan, prav kot cvetice ženejo iz zemlje takrat, kadar veje pomladanska sapa.

Vprašali bodete, častiti skupščinarji, po pravici: Kak duh pa je vodil to preteklo upravno leto družbo sv. Cirila in Metoda? Odgovor mi je: Taisti duh, ko vlani osorój — duh miru. S tremi lastnostmi se je dičila namreč vselej in se diči danes družba sv. Cirila in Metoda — in te so: vernost, lojalnost in ljubezen do slovenske domovine, saj uprav v treh staroslovenskih svojostih uvida tudi družba sv. Cirila in Metoda pogoje svojega obstanka. In nobenega temu častitemu trojnemu programu nasprotnega čina nam nikdo do danes očitati ni v stanu.

Vprašali bote nadalje: Ali bo pač temu programu naše družbe ugodna tudi prihodnost? Kaj nam donese ta bodočnost, danes nikdo soditi ni v stanu. A donesi prihodnost, kar že rado; družbenemu načelništvu zvezde-vodnice ostanejo te, kot so danes; v družbenem vodstvu bodo delovali odborniki vsi za jednega, jeden za vse — nepremakljivejšega poguma in nepremakljivejše volje od trde skale.

In ko bi se v prihodnjem našem upravnem letu po lepi naši domovini še hotel nadaljevati razdór — oprt morda le na gólo osebnó mrženja; — ko bi se mej dobrim našim ljudstvom vzgojeval umetno nasnovani prepír — vodstvu naše šolske družbe bi bil tak razdvoj, tak prepír pogin: zato se vodstvo svojemu konservativnemu programu izneveriti nikdar ne more in ne smó.

In ko bi nekrščanska, nelojalna in neslovenska strast svoj prekucijski prapor vihtéti jela širom vse ljube nam slovenske domovine — z dóma družbe sv. Cirila in Metoda; z bivališč njenih podružnic od Drave doli do Kolpe in do jadranskega morja, od Soče tja do Sotle in do Mure — nikjer pri nas si snéti ne pustimo najmileje zastave, kar jih svet pozna: bele zastave miru. — In izdajalčeva tista roka, ki bi se drznila seči nam po tej nedolžni zastavi miru! Kajti naša družba je daleč proč od političnih fluktuvacij, ona ima pred očmi le kulturni razvoj našega naroda po dobrem šolstvu.

Družbi sv. Cirila in Metoda je na srci naše nedolžne dece dosleden šolski napredek; zato že — ko bi družih vzrokov ne bilo — se bode v slovarju

družbe sv. Cirila in Metoda beseda „razdór“ tudi v naprej zvala „sporazumljenje“; in beseda „prepír“ se naši družbi glasi „mir“. (Dobro! odobravanje!)

Tacega postopanja v naši družbi smo, dragi, dolžni svojemu Bogu, svojemu cesarju in svoji domovini: zato bo tudi — in tega smo si svesti vsak trenutek — blagrovala tako dosedanje in tako znaprenje delovanje družbe sv. Cirila in Metoda — cerkev, država in domovina. (Splošno odobravanje! Živio-klici.)

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 26. septembra.

Dr. Rieger in češka sprava.

Vodja Staročehov je na Dunaji baje grofu Taaffeu stavil ultimatum gledé češkega notranjega uradnega jezika. Če vlada ne ustreže tej češki želji, predno se snide deželni zbor, bode dr. Rieger odložil mandat in se odtegnil političnemu življenju. Dr. Rieger je baje pregovoril njegov zet dr. Braf, da je storil ta odločni korak. Tako poročajo „Moravski Listy“. Je li stvar resnična, se kmalu pokaže, kajti deželni zbor se kmalu snide, vlada pa vender ne kaže dobre volje, da bi ustregla tej češki želji.

Trdnjavsko topništvo.

Iz poslednje številke vojaškega naredbenika izvemo, da se je trdnjavsko topništvo pomnožilo za tri batalijone. Dosedaj je bilo 12 batalijonov, odslej pa šteje trdnjavsko topništvo 6 polkov po 2 bataliona in 3 samostojne batalijone. V vojni bodo polki imeli po tri batalijone. Pa tudi sanitetni oddelki se povečajo. V vojni bodo šteli 21.608 mož, dosedaj so pa le 15.482. Tako se vojska polagoma pomnožuje.

Varnost države.

Avstrijskobolgarska zveza.

„Novoje Vremja“ poroča iz Sofije, da se sklene zveza mej Avstrijo, Bolgarijo in Turčijo. S Turčijo obnovila se bode konvencija, katero je bil sklenil Battenberžan. Z Avstrijo stopi pogodba v veljavo, če pride do vojne mej Avstrijo in Rusijo ali pa če Avstrijci zasedejo Srbijo. Pogodba se je sklenila s pogojem, da se proglasi nezavisnost Bolgarije. Odgovornost za to vest prepuščamo ruskemu listu.

Tripelalijanca in Rusija.

Nekateri nemški listi hočejo vedeti, da se je nemškemu cesarju posrečilo, preveriti carja, da tripelalijanca nema namena škodovati Rusiji. Car sedaj ni več tako nezaupljiv proti tej zvezi. Nemški cesar je avstrijskemu v Rohnstocku sporočil ta veseli uspeh misije svoje. Ruski listi o tem ničesar ne vedo in baš vladna glasila še nadalje pišejo proti tripelalijanci, zato je tudi smemo biti preverjeni, da ta vest ni resnična.

Občinske volitve v Bolgariji.

Po najnovejših poročilih so pri občinskih volitvah v Bolgariji v 50 mestih zmagali liberalni vladni pristaši, v 8 vladi prijazni konservativci, v petih opozicijski, devet mest je pa volilo v občinski zastop može, ki ne pripadajo nobeni stranki. Vlada je z izidom volitev zadovoljna.

Ruski nihilisti v Bolgarski.

Kakor trdijo ruski listi, zbirajo se v Sofiji ruski nihilisti, katere so iztirali iz Francije. 15 so jih že vsprejeli v pirotehnični laboratorij bolgar-

— Dalje v prilogi. —

Slavnostni govor.

Govoril 8. septembra t. l. v čitalnici Planinski pri Vilharjevi slavnosti J. Podboj.

(Dalje.)

Pač je moral za one dobe junaškega srca biti, kdor si je upal javno oglasiti se v zaničevanem slovenskem jeziku in svoje rojake buditi iz spanja.

To je storil naš slavljenec Vilhar. Srečna usoda ga pripelje iz Nemškega Gradca, iz naročja nemške neveste, v milo domovino. Vilhar je sicer pozneje preklinjal to usodo, a bila je srečna za nas. Oče ga pokliče domov, da prevzame gospodarstvo graščine Kalc pri Pivki. L. 1843. se Vilhar oženi v Senožčah. Pisal je še takrat le v nemškem jeziku — kar se nekaj posebnega pripeti in odloči pot njegovemu prihodnjemu delovanju za zmiraj. V Senožčah namreč sklene Vilhar iskreno prijateljstvo z vnetim Slovencem. Bil je to duhovnik, nedavno umrli vojaški župnik Nikolaj Zic. Ta nekega dne Vilharju očita nemško poezijo in porogljivo dostavi: „Kaj ti pomaga nemške pesni kovati; Goethe ali Schiller tako nikdar ne boš. Loti se rajši domačega jezika!“ — Vilharja britko speče ta beseda, spozna, da je bil na krivem potu, še tisti dan začne študirati slovensko slovnico in že čez par dnij zloži svojo prvo pesem „Predčutki“, ki so jo

prinesle „Novice“ l. 1845. Postal je od tega dne Slovenec z dušo in telesom ter srdit sovražnik naših narodnih protivnikov. Iskra, zatrnjena v njegovo srce, je vzplamtela v žareč ogenj narodnega mišljenja, kateri je odseval iz vseh njegovih del, dokler ni ugasnil za zmiraj z njegovo rano smrtjo. — Veliko je to, če pomislimo, da so za Vilharjevo mladost možje, čuteči za našo slovensko narodnost, bili silno redke prikazni, da je Vilhar kot graščakov sin bil v nemškem dubu odgojen, v šolah le nemški poučevan, da mu je vedno in povsod jedino le tujščina zvenela na ušesa. Spoznal je sedaj, da je sin zapuščenega slovenskega naroda, uvidel je nizko stopinjo njega omike in posvetil vse svoje duševne sile njegovemu razvitku in napredku. — Lahko nam je hoditi zdaj po uglajeni poti ali čast in zaslugi onim, ki so v hudih časih ta pot načrtali in s svojimi težavnimi stopinjami vdolali!

Pokojni slovenski literat Levstik, ki je poučeval Vilharjeve otroke in spoznal njegove izredne zmožnosti, zlasti njegovo prirojeno pevsko žilo, ga je še bolj vnel za delo na zapuščenih ledinah slovenskega pisanja. —

Tako so jeli prihajati na dan prvi plodovi njegovega pesniškega duhá, Vilharjeve pesni od l. 1845. naprej v „Novicah“ in slovenskih Kalendarjih, dokler jih ni sam Vilhar zbral in l. 1860.

skega topništva. Drugi listi neso še ničesa zvedeli o teh nihilistih naravnost iz Sofije in zatoorej mi te vesti prav ne verujemo. Bolgari bodo tudi toliko previdni, da z vsprejemanjem takih nevarnih elementov v državne zavode ne bodo dražili Rusije.

Rusija in Francija.

Francoski listi vedó povedati, da je Rusija predlagala Franciji, da skleneta pisano zvezno pogodbo, ko je bil Spuller minister vnanih zadev. Francoska zvezna republiška vlada je pa ruski predlog odklonila, ker se je po svetu Ferryjevem hotela približati tripelalijanci. Ko je Spuller ministral, so se odnosi med Rusijo in Francijo bili jako shujšali, „France“ tudi trdi, da je Spuller bil naročil črnemu kabinetu, da je odpiral pisma namenjena nekaterim diplomatom.

Ustaja v Tesinu.

Kako se bodo uravnale razmere v Tesinu, še ni znano. Nekaterniki priporočajo, da bi se kanton razdelil v dva kantona. Spodnji del bi imel svoje središče v Luganu, gorenji pa v Bellinzoni. V prvem delu so večja trgovska mesta, v katerih prevladuje liberalizem, v gorenjem delu pa je prebivalstvo precej konservativnega mišljenja. Spodnji del bi imel liberalno, gorenji pa konservativno vladno, in ne bilo bi več preprirov. Taka razdelitev bila bi pa zaradi tega težavna, ker bi nova kantona, posebno gorenji, ne imela dovoljnih sredstev za samoupravo.

Položaj na Portugalskem

je jako težaven. Narod se upira pogodbi, katera se je sklenila z Anglijo, Angleži pa preté, da bodo zasedli nekatere portugalske pokrajine v Afriki, če se pogodba ne vsprejme. Vlada bode torej imela težavno stanje, posebno ker so tudi finance v velikem neredu. Pariški bankirji so sicer obljubili, da posodijo 150 milijonov frankov, pa le s pogojem, če se Portugalci sporazumijo z Angleži. Republičani pa pridno nadaljujejo svoje agitacije in se številu njih pristašev vedno množi. Poleg vsega tega je pa še kralj budo bolan in se ne more baviti z državnimi zadevami.

Dopisi.

Iz Celja, 16. septembra. (Celjski prete-pini pred sodiščem.) Prve obravnave zoper one poulične junake, ki so ob priliki „Sokolske“ slavnosti napadali slovenske Sokole in druge vdeležnike pri slavnosti so bile danes dne 26. t. m.

Ferdinand Rutar, ki je bil ob času sokolske slavnosti komij pri tvrdki Schmidl & C. napadel je v družbi kakih 10—12 capinov g. Jakoba Doljana ter ga hotel s palico udariti, pri kateri priliki so ostali capini strgali g. Doljanu klub raz glavo. Danes je bil za svoj junaški čin od c. kr. okr. sodišča Celjskega obsojen na tri dni zavora.

Janez Schaupp, znan pretepalec, agent pivovarja Tomaža Götza v Mariboru, napadel je dne 8. sept. v noči, kakor pravi ropar zavratno g. Antona Porekarja iz Huma pri Ormoži, ko je ravno hotel iti v svoje stanovanje v hotelu Košerjevem, ter ga je tako od zadaj udaril čez glavo, da je bil g. Porekar koj s krvjo polit. Po izvršenem činu pobrusil je Schaupp pete, in potem šel naprej tako, kakor da ne bi nič bilo. Pri današnji obravnavi je vse „korajžno“ tajil, kot pravi poulični junak, ali ker je bilo dovolj prič, dokazalo se mu je lopovstvo in je bil od okrajnega sodišča v Celji obsojen na štirinajst dni zavora in platež

zneska po 33 gold. 28 kr. g. Porekarju za bolečine in zdravljenje, ter vrnitev stroškov. —

Iz Novega Mesta 25. septembra. [Izv. dop.]

Dolgo sem odlašal s tem dopisom, ker sem čakal, da se duhovi glede Celjske slavnosti malo pomirijo. Sedaj se je to zgodilo in zato sedaj lahko razložim, kako je bilo z našo godbo in kake spletke in ovire so se delale. „Celjskega Sokola“ odbor naprosil je bil „Dolenskega Sokola“, da bi v slučaju, ko bi vojaška godba odpovedala, preskrbel in pripeljal v Celje Novomeško godbo. In res pogodili smo se z godbo (18 mož) za 250 gld. Ker godba brez dovoljenja ne sme nikamor, šli so uprašat stotnika, smejo li iti. Stotnik menda sam ni vedel, ali bi ali ne bi, zato poslal jih je k največjemu „protektorju“ naše garde, k okrajnemu glavarju Schwarzu. Ta, znan kot vroč prijatelj in ljubitelj „Sokola“, rekel jim je, naj pridejo zopet v soboto dne 6. t. m. ob 4. uri popoldne k njemu, potem jim bode že povedal, ali smejo iti, ali pa ne. Ta odlok bil je silno premeten, kajti kdor pozna naše razmere, ta tudi vé, da je za odhod zadnji čas ob 4— $\frac{1}{2}$ 5. uri, da se pride pravočasno na Krško k vlakcu. Ker je torej godbi bil obljubljen odlok stoprav v soboto ob 4. uri popoldne, bila je s tem stvar zavlečena in godba ni mogla v Celje, na veliko žalost naših godcev, ki bi bili prav radi zaslужili 250 gld. Potrebno se mi je zdelo, objaviti ta dogodek, da bodo čitatelji znali, kje je tičal uzrok in kako v nas nekaterniki skušajo igrati ulogo previdnosti.

Od Drave 25. septembra [Izv. dop.] Bližamo se občnemu zboru slovenskih posojilnic. Imenitnost teh zavodov je občno znana in priznana. Želeti je, da takrat pri občnem zboru ne bodo samo nekatere posojilnice zastopane, ampak vse. Treba je dogovora o marsičem. Toda dnevni red ne obsega vseh točk, o kojih bode treba govoriti. Dognati se mora, katere glavne in pomočne knjige mora vsa k posojilnica imeti, kako se morajo te spisovati. To je podlaga, na katero je oprt vsak denarni zavod! Deleži in rezervni fond pri nekaterih posojilnicah prepočasni raste, deleži so razne velikosti, za rezervni fond se donajajo razni doneski.

Važno vprašanje je tudi, kako se naj rezervni fond oskrbuje, ako se odloči od drugega premoženja, kako se naj samostalno oskrbuje! Dognati se tudi mora, kako razmerje naj bode mej posojili na dolžne pisma in na menice, kako se naj spisujejo te, kako one. V tem oziru nahajajo se, ker smo samouki, mnogotere važne razlike!

O vsem tem pisati bilo bi odveč dela, delo ob sebi težavno! O takih stvareh morejo se zastopniki najbolje in najgotoveje ustno sporazumeti, samo treba je, da vsi pridejo in da se zbero taki možje, ki vodijo vsaj poslovanje, če že sami ne poslujejo!

Tedaj pošljejo naj vse posojilnice iz vse Slovenije svoje zastopnike v Celje dne 8. oktobra t. l.

Iz Novega Mesta 24. septembra. [Izv. dop.] Poročal Vam je že nek dopisnik, da so se na mestu, kjer vodi nova cesta ob mestnem pokopališču, našli zanimivi rimski grobovi. Naši arheologi doslej neso znali, da bi bila baš na prostoru sedanjega mesta kedaj kakova rimska naselbina. To dokazale so še le

sedanje izkopine. Odprlo se je doslej nad 20 grobov in g. muzejalni asistent Schulz je pridobil za Ljubljanski muzej kakih 60 žarnic, kakeršne so Rimci rabili za spravljjanje mrtvaškega pepela. Poleg teh žarnic našlo se je 6 svetilnic (ampela) v jako različnih podobah s prav zanimivimi okrasbami. Nekaj žarnic žganih je od rudeče, nekaj od črne glin. Našlo se je tudi kakih 20 prav zanimivih igel (fibulae). Nekatere izmed njih so takozvanega galškega izvora in neko zapestje, ki kaže biti iz etruških časov. Velika redkost je meč 1 meter dolg in drugi rimski meč $1\frac{1}{2}$ čevlja kakor so jih imelidolg, rimski vojaci. Ljubljanski muzej dosedaj še ni imel nobenega takega eksemplara.

Mej raznimi bronastimi iglami našli so se tudi zlati uhani, popolno čisto ohranjeni in jeden novce z napisom Tacitus Augustus, ki je vladal okolu l. 275 po Kr. r.

Gosp. Schulz priredil je na prav okusen način razstavo teh predmetov, katere čisti dohodek pripade dijaškemu podpornemu fondu. V tem, ko to pišem, hodijo Novomeščani iz vseh krogov gledat teh zanimivih naših predniških ostankov.

Ob enem je našel g. Schulz etruški (?) grob v mestnem gozdu ob Krki. Našle so se posode od grafitu z zanimivimi ročaji v podobi volovske glave. Pričakovati je, da se dobe še zanimivejše izkopine na tem prostoru. Pa tudi na prostoru, kjer so bili rimski grobovi, je odkritih samo toliko grobov, kolikor jih je bilo na cestnem terénu in videti je, da mora zemlja malo višje še kriti lepe zgodovinske zaklade. Gosp. Schulz se bode lahko zadovoljen povrnil v Ljubljano in obogatil naš tako zanimivi muzej s popolnoma novimi objekti.

S Pivke 24. septembra [Izv. dop.] Dne 21. septembra imeli smo občni zbor Pivške podružnice sv. Cirila in Metoda. Udeležba je bila nepričakovano mnogobrojna. Zastopani so bili vsi stanovi prav dobro. Tako n. pr.: bilo je gospodov duhovnov pet, uradnikov štirje, učiteljev štirje, trgovcev sedem in družih precej.

Po šesti uri otvori g. predsednik zborovanje s primernim pozdravom. Za tem sledi kratko poročilo tajnikovo in blagajnikovo, poslednjič volitev novega odbora in dveh odposlancev k glavni skupščini. V odbor voljeni so bili gospodje: Matej Pintar, duhovnik Trnjski predsednikom, Fran Groznik, duhovnik Zagorski podpredsednikom, Štefan Jelenec učitelj Trnjski tajnikom, Hrabroslav Lavrenčič trgovec v Št. Petru blagajnikom, Dragotin Česnik učitelj Zagorski in Miha Kalan nadučitelj Št. Peterski odbornikoma.

Odposlancema k glavni skupščini bila sta z vsklikom izvoljena gospoda Matej Pintar in Fran Križaj.

Pri posameznih nasvetih sklence se, da se napravi še letošnje jesen kaka veselica v prid podružnici in sicer, jedenkrat v Zagorji, drugikrat v Št. Petru.

Po zborovanju, katero je predsednik sklenil z nautušenim govorom in Slava-klici na presvetlega vladarja, pela se je cesarska pesem in pričelo se je nabiranje prostih doneskov in udnine. Nabrala se je lepa svota. Za tem prične se prijateljski ve-

podal slovenskemu občinstvu. Ponižno se izgovarja v začetku te zbirke in pravi o svojih pesnih:

Vem, da je lepših	Jaz nisem Prešeren,
Cvetie po vrteh,	Ne Vodnikov stric,
Te pa so zrastle	Nabral pa sem nekaj
Na skalnatih tleh.	Domačih cvetic.

Če bodo vam vstregle	Izročam jih jugu,
In segle v srce,	Kaj ž njimi že vé;
Bom družih nabiral	Naj sestram vonjajo,
Še lepših kot té.	Naj brate bude!

Kakor ni vsacemu človeku dano peti, tako ni vsak poet dober pesnik. Kdor pa ima od Boga pesniški dar ter ob enem korenito pozna duhá in življenje svojega naroda, o najmanjši travici ljubko zapoje. Oboje se nahaja pri Vilharju v obilni meri. Bil je rojen slovenski pesnik. Zato se vse njegove pesni gladko beró, gladko pojó; zajete so narodu iz srcá; zložene so v njegovem duhu; cvetice so iz domačega polja. Čeravno se vse njegove poezije ne morejo mej klasične šteti, vendar so vse prijetno domače, mnogo celo veličastne; iz vseh pa žari pesnikova gorka ljubezen do domovine.

Ni ga skoraj stanu, ni ga domačega dela, da bi ga ne bil Vilhar s kako pesnico počastil — narodu v pouk in zabavo. Vse je radovedno čakalo, kedaj bode Vilhar spet katero zakrožil, in čuvši kako novo pesem njegovo, so jo Slovenci hitro

znali, prepisavali in razširjali. Kmalu se je pela po mestih in vaseh — vsa dežela je oživela vsled milega pevanja in nedolžnega veselja. — Vilharju je bilo z lahka, pesem zložiti. Če je bila ugodna prilika in on pri dobri volji, kar v hipu je imel pesem skupaj ter ob enem na glasoviru zaigral melodijo, tak o mi je pravil učitelj njegovih otrok. Mnogo pesnij njegovih je bolj lokalnega značaja na pr.: „Razdrški smo fantje“, ali: „Hali, halo“ — i. t. d., ki jih je ohranila le še tradicija.

Da so Vilharjeve poezije kar čez noč bi rekel — narodne postale in se Slovencem prikupile kakor nobene druge, je pripomogel največ ugoden slučaj, da je Vilhar sam zložil svojim pesnim krasne naprave. Bil je pesnik in zajedno skladatelj. Kako redkoma sta združena ta dva talenta v jedni osebi! In tudi pri skladbah svojih je vedel Vilhar udariti na pravo struno. Svoje pesni je ubiral po vzgledu naših narodnih pesnij: preproste so in lahke, a vendar tako mile in sladke, da se na prvi hip primejo poslušalca. Njegove pesni: „Po jezeru bliz Triglava“, „Mila mila lunici“, „Sem slovenska deklica“, „Bom šel na planince“, „Ko tičica sem pevala“, „Ne vdajmo se!“ in druge se pojo po vsem Slovenskem; pojo jih ne le izurjeni pevci,

poje jih tudi kmetško ljudstvo: fantje pod lipo, dekleta, kadar predejo k delu doma in na polji, hlapec in pastir — vse poje Vilharjeve pesni ne vedoč, da so odmevi z njegove strune, s strune našega Planinskega rojaka.

Pa ne samo po Slovenskem, tudi dalje so segle Vilharjeve pesni. Mej Hrvati, Srbi in Čehi so skoraj tako domače kot pri nas. Reči smem na kratko, da poleg slovenske „marzeljeze“, Jenkove „Naprej zastave slave!“ ki je znana vsemu slovenskemu svetu, so Vilharjeve skladbe najdalje prodrle. In naj poreko glasbeni kritiki kar hoté, naj dokažejo, da je bil Vilhar le samouk v glasbi, da se ni strogo držal glasbenih pravil, tega nihče nikoli ne bode ovrget in to je in ostane njegova slava, da je znal peti za narod. Malokateri pesnik je doživel to slavo, ali recimo nobeden, da bi si narod pesni njegove tako do cela osvojil kakor Vilhar. Venec vseh njegovih skladb gre brez dvojbe pesni: „Po jezeru bliz Triglava“, tako mi piše Vilharjev sin, genijalni komponist Franc Serafin, in ko bi ne bil naš slavljeneec nobene druge pesni z melodijo zložil kakor to jedino; zaslužil je našo hvalo in priznanje, zakaj odkar je zložena, ne mine dan, da bi se ta mila, narodu nad vse priljubljena pesmica, ne pela po slovenskih zemljah. (Konec prih.)

čer. Zagorski „Slavčki“ na čelu jim g. dr. Bile, zapeli so nam „Slovenec sem“ in več drugih. Slava jim!

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnje številko našega lista zaplenilo je državno pravdnštvo zaradi uvodnega članka ob avstro-nemški zvezi. Današnja številka ima šest strani prilog.

— (Presvetli cesar) podaril je za novo šolsko poslopje pri sv. Marjeti pod Ptujem 150 gld., za cerkev v Blačah na Koroškem pa 100 gld.

— (A fèra grofa Künigl-a:) Kakor smo že poročali v našem listu, drznil se je pred kratkim praktikant tukajšnje c. kr. dež. vlade v hôtelu „pri Slonu“ v Ljubljani v krogu drugih vladnih uradnikov sramotiti javno na nečuden način in brez vsacega povoda naš rod. Vsled tega zavlada je po celem mestu, celo v pravičnih nemških krogih opravičena indignacija. Občna razburjenost dala si je duška v tem, da se je zbral krog odličnih meščanov, ki je izročil deputaciji petorice, na čelu ji g. dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški — nalog, da se pokloni gospodu deželnemu predsedniku, da ga opozarja na omenjeni dogodek in ga prosi, da izvoli ukreniti potrebno, da se žaljenemu čutu narodnega prebivalstva dà popolno zadoščenje. Ta deputacija predstavila se je danes gospodu deželnemu predsedniku, in izročila mu pismo spomenico, izrekla globoko indignacijo mirnega tukajšnjega prebivalstva proti takim javnim insultom od strani od drugod došlega mladega uradnika, in dostavila prošnjo, da se izpolni njega odstranjenje iz kronovine, v kateri je pri ogromni večini prebivalstva za prihodnost izgubil zaupanje. Gospod deželni predsednik je deputacijo blagohotno vsprejel in obljubil, obžalovaje ta dogodek, — potrebno ukreniti. O rešitvi izročene spomenice poročali bomo o svojem času.

— (Politično društvo „Sloga“ v Gorici.) Poročali smo že telegrafčno ob izidu zborovanja in volitev, ki so se vršile pretekli ponedeljek. Navzlic res čudnemu in samovoljnemu postopanju društvenega predsednika dr. Jos. Tonkliča, ki ni hotel sklicati zbora, potem pa, ko je bil k temu primoran, zopet zavrnil vsprejem novih udov, katerih se je oglasilo nad 400, ali kakor je on rekel odložil njih vsprejetje za čas po občenem zboru, propadel je on in njegova stranka popolnoma, ter je bil izvoljen z 53 glasovi od 86 glasov dr. Ant. Gregorčič predsednikom. Ker so po tem porazu Tonkličevi pristaši zapustili dvorano, bila je z 54 glasovi proti 8 izvoljena protitonkličeva lista. Po 54 glasov so prejeli ter so voljeni v odbor kot oporniki ti-le društveniki: Dr. A. Rojic, Ant. Obizzi, Val. Kancler, Ant. Fon, Fr. Hmeljak, Jož. Poljšak, Simon Gregorčič, Fr. Budal, Ant. Klančič; in kot namestniki: Filip Trpin, A. Strekelj, Jož. Mašera, Miklavž Kocijančič in Franc Bavčar. Po osem glasov pa so prejeli društveniki: Dr. Mikl. Tonkli, Andr. Jeglič, dr. Lisjak, Andr. Kocijančič, Jož. Nanut, Ant. Hvalica, Jan. Kolavčič, Ant. Bolko, Ign. Kovačič, Jož. Tomšič, Franc Dominko, Filip Kramar. Nadejamo se, da bode prerajena „Sloga“ delovala prav krepko!

— (Gosp. Dragotin Wenger,) okrajni sodnik v Št. Lenartu, pridodeljen bode vsled dovoljenja pravosodnega ministerstva začasno okrožnemu sodišču v Celji.

— (Ivan Rendić,) slavni kipar dogotovil je poprsje hrcegovega metropolita Leontija Radulovića v Mostaru. Kip je od marmorja in krasno izdelan. Postavil se bode še ta mesec na metropolitov grob.

— (Presbiterij cerkve na Rožniku) bodeta po smrti Jurija Šubića, ki je bil za to delo odmenjen, slikala gg. Jebačin in Borovski.

— (Račun o dohodkih in troških družbe sv. Cirila in Metoda za leto 1889) kaže dohodkov: Doneski podružnic 3808 gld. 3 kr., darila in veselice 773 gld. 34 kr., volila 70 gld., za prodane knjige 364 gld. 90 kr., obresti 426 gld. 16 kr., skupaj 5542 gld. 43 kr. Troškovi: šolski vrteci in šola v Trstu 2921 gld. 56 kr., posojilo šolski občini za zgradbo nove šole 1000 gld., za narodno šolstvo 701 gld. 90 kr., za študentske kuhinje 54 gld., za natisk in razpošiljanje knjižice (II. in III. zvezek) in „Vestnik“ 798 gld. 79 kr., Nagrade pisateljem 160 gld., nakup molitvenih, poučnih in zabavnih knjig za podružnice 235 gld. 76 kr., Tiskovine 95 gld., 40 kr., podpore podruž-

nicam 116 gld. 10 kr., poštne 129 gld. 50 kr., razni troški predsedstva, tajništva, za skupščino itd. 128 gld. 5 kr., skupaj 6341 gld. 6 kr. Ker je bilo v blagajnici 1. januarja 1889 9911 gld. 77 kr., torej skupaj 15.354 gld. 20 kr., ostalo je po odšteti troških v znesku 6341 gld. 6 kr. v blagajnici 9013 gld. 14 kr. naloženo obrestonosno pri raznih hranilnicah in posojilnicah; dalje dvoje dolžnih pisem šolskih občin v zneskih po 700 gld. in 1000 gld.

— (Namestništvo v Trstu) zavrglo je pritožbo Pazinskih Italijanov proti občinskim volitvam dne 4. t. m. S tem je konec vsem lahon-skim spletkam in občinska uprava bode lahko mirno in uspešno delovala.

— (Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji) poslal je g. Josip Prevec, abiturijent v Kranji, 25 gold. reci petindvajset goldinarjev, kot čisti dohodek dijaške veselice v Kranji, prirejene 24. avg. t. l. v korist „Podpornemu društvu“. Srčna hvala vsem, ki so kaj darovali.

— (Zveza slovenskih posojilnic.) Gospodje, kateri se udeležijo občnega zbora „Zveze slovenskih posojilnic“ dne 8. oktobra t. l. v Celji, naj se blagovolijo zbirati v Košer-jevem hotelu „Zum weissen Ochsen“, kjer so se tudi potrebna prenočišča preskrbela.

— (Gimnazije Mariborske prvi razred) ima tri oddelke: nemškega s 26 učenci in dva slovenska, v katerih bode vkupe 71 učencev.

— (Srebrno poroko) praznoval je v četrtek v Zagrebu v obiteljskem krogu skladatelj in ravnatelj zbora hrv. pev. društva „Kolo“ g. Gjuro Eisenhut, čegar ime je tudi v nas Slovincih dobro poznato. Pri maši in pri blagoslovu peli so na koru člani „Kola“ primerne pesme. Srčne čestitke tudi od naše strane, in na mnogaja lieta!

— (Ljubljanski vodovod) obnesel se je v preteklem, izredno suhem poletju, tako izborno, da bodo pač potihnili vsi klevetniki, ki so toliko zabavljali in prorokovali, da ne bode dovolj vode. Navzlic nečuvni suši in dasi nekatere stranke prav potratno ravnaajo z vodo in pusté pipe celo noč odprte, je vendar vode bilo vedno v izobilju. To je pač najlepše priznanje vodovodnemu odseku, ki je vse tako izvrstno pogodil. Doslej je voda upeljana v kacin 500 hiš, v kratkem bode gotovo tudi v ostale hiše, da bode vse prebivalstvo preskrbljeno z zdravo pitno vodo.

— (Mestni fizikat) začel je sedaj preiskavati živila. Preiskuje se v prvi vrsti žganje („jeruš“), ocet, vino, kava, riž i. t. d. Zasledilo se je že marsikaj zdravju škodljivega, tako n. pr. s fuksinom pobarvana rozolija, katere so samo na jednom kraju zasadičili poldrugo vedro, vrhu tega pa še nekoliko škodljivega fuksina. Mestnega fizikata preiskavanje bode občinstvo izvestno z veseljem pozdravljalo, ker je kaj tacega že davno bilo treba.

— (Vodstvo dijaške in ljudske kuhinje) poslalo nam je glede naše zadnje notice popravek, da gosp. kanonik Jeran ni vodja dijaški kuhinji, niti odbornik, ampak da on za revne dijaške samo naroča po 3, k večjemu po 10 kr. hrane, a vodstvo skrbi, da dobivajo dijaški za te male krajcarje dobro, toplo in zdravo hrano. Sicer pa gre hvala podpornim, to je plačujočim članom in raznim dobrotnikom.

— (Deželna brambovka vojašnica,) katero zidata po deželnega odbora naročilu gg. podjetnika J. Knez in F. Zupančič, bode tekom prihodnjega meseca popolnoma pod streho. Poslopje ima lepo fasado in izvestno bode okolu nove vojašnice nastal nov del mesta.

— (Poslopje za vzgojo služkinj) na Poljanski cesti je že popolnoma gotovo. Iz stare otroške bolnice priredil se je novi zavod, s katerim se je olupšal tamošnji del mesta. Zada so gospodarska poslopja in lep vrt, na katerem se bodo služkinje učile pridelavati razno zelenjavo in sočivje. V kratkem se bode to poslopje slovesno otvorilo in izročilo svojemu namenu.

— (Mesarska zadruga Ljubljanska) imela je predvčerajšnjim svoj občni zbor, ki pa ni bil sklepčen, ker je bila udeležba prepričala. Navzlic temu pa je zanimivo poročati par podatkov o delovanju te zadruge, katerej je sedaj na čelu g. Janez Kopač, namestnik pa g. Fran Slovša. Kot udeležteje zadruge 24 velikih mesarjev (računijo se samo oni, ki so ustopnino plačali), 9 sušilcev, 63 malih mesarjev, vkupe 96 udov. Vajencev se je upisalo

in po 5 gold. vplačalo 28, oproščenih pa je bilo 23 vajencev, ki so plačali po 10 gold. oprosnine. Mojstrov zadružno premoženje iznaša po odbitih vseh troških 556 gold., premoženje pomočnikov 534 gold. vkupe 1090 gold. V štirih tednih bode zopet občni zbor, ki se bode posebe naznanil.

— (Glas iz mej občinstva.) Piše se nam: Pri zidani brambovski vojašnici dela tudi sedemdeset kazencev iz Žabjeka, jih je tedaj 35 parov, ki v dolgi koloni vsaki dan štirikrat marširajo po Karlovski cesti, a ne po cesti, marveč prav oblastno po trotovarji, tako, da se jim mora vsakdo, hočeš ali nočeš, ogniti ter stopiti na blato, da ta gospoda odide. Ali bi se tej gospodi iz Žabjeka ne moglo ukazati, da trotovar prepusti občinstvu? Prosimo torej, da se v tem oziru potrebno ukrene.

— (Živo srebro) našli so v Mančah (ne Mavčah) na Vipavskem. Predvčerajšnjem bili so na lici mesta: deželni glavar dr. Poklukar, deželni poslanec Hinko Kavčič, gozdni nadzornik Goll in grof Lanthieri in se preverili, da se res nahaja obilo živega srebra, katerega so že nekoliko nabrali v male steklenice. Prebivalstvo je vsled tega polno veselih nad in si obeta boljše čase. Kakor smo se iz kosa rude, prinešene iz Manč prepričali, je ondu res pravo živo srebro in ruda je bogata. Želeti bi torej bilo samo to, da bi bile plasti prav obširne in mogočne, dasi se nam Vipavske doline geološka sestava v tem oziru ne zdi posebnougodna.

— (Novi „ribarski zakon“) bil je dne 18. t. m. izdan in razposlan. Veljava njegova začne se s 4. dnem oktobra. Lastnike in posetnike ribarskih pravic opozarjamo posebno na „ukaz c. kr. deželnega predsednika na Kranjskem z dne 9. junija 1890. l. št. 1473/pr.“ o napravi ribarskih okrajev. Kdor hoče imeti šamosvoj ribarski okraj, mora uložiti in utemeljiti zahtevo v teku 3 mesecev, to je do 4. januarja 1891. Ker so v novem zakonu predpisane drugačne mere za ribe, ki se ne smejo prodajati, niti v gostilnah ponujati ali oddajati, naj bi se tudi ribiči za časa seznanili z dotičnim členom (člen VII. str. 73), da se obvarujejo škode.

— (Ljubljanske dvorane) O velikosti Ljubljanskih dvoran posnamemo uradnemu listu nastopne podatke: Dvorana v „Tonhalle“ je 26.5 m dolga, 11.7 m široka, 11.5 m visoka. Čitalniška dvorana je 23.65 m dolga, 9.5 m široka, redutna dvorana 24.5 m dolga, 9.15 m široka, 6.35 m visoka, kazinska dvorana 16 m dolga, 12.45 m široka. Dvorana v „Tonhalle“ ima torej 310 m², Čitalniška dvorana 224.67 m², redutna dvorana 223.50 m², kazinska dvorana 200 m².

— (Potovanje na Višarje.) Dne 4. okt. t. l. (Rožnovensko nedeljo) odpelje se poslednji vlak na sv. Višarje povodom sklepa letošnjih božjih potov. Slavnost ta dan je posebno lepa, ker se cerkvene vrednosti slovesno odpravijo, kar napravi mogočen utis. Ker tačas splošno potovanje preneha in se je) tudi ugodne vožnje na železnici nadejati, upati je prav obilne udeležbe. Več o tem v inseratu današnjega lista.

— (Slovansko pevsko društvo v Trstu) pričelo bode svoje delovanje dne 1. oktobra, na kateri dan se vabijo vsi gg. pevci k prvi skušnji. Začasni pevovodja je g. Srečko Bartelj. Želimo prav srčno, da se oglasi prav obilo pevcev, ter da novo pevsko društvo postane močna zaslomba že obstoječim okoličanskim pevskim društvom, katera zadnji čas tako vrlo delujejo. Naj se potem vsa skupno združijo v močno nerazrušljivo celoto, narodu v čast, sovragom v strah.

— (Prostov. požarna bramba v Šent Vidu nad Ljubljano) priredi v nedeljo 5. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne tombolo na vrtu znane gostilne pri „Kraljiču“. Ker so dohodki namenjeni v nakup gasilnih priprav, upamo, da nas bode več požarnih bramb kakor tudi veliko ljubljanske gospode počastilo. Za dobro postrežbo, za izvrstno vino bode Kraljičeva gostilna skrbela.

— („Tržaški Sokol“) priredi prihodnjo nedeljo, to je dne 28. septembra izlet v Sežano. Izletniki zbirajo se ob 2. uri popoldne pri Pertotu v Rojanu.

— (Za medicinsko fakulteto na Zagrebškem vseučilišču) volil je pokojni župnik Urkanović iz Resnika svoto 25.000 gld. To svoto bi imel plačati Zagrebški kapitel, ki je pokojnemu po oporoki to svoto dolžan. Državno odvetništvo, kot zastopnik vseučiliščne zaklade ima postopati nadalje. Sploh se kaže prav živahno za-

nimanje za to stvar, in hrvatski listi prijavljajo dan za dnevom doneske na korist fondu za medicinsko fakulteto.

— (Delavsko podporno društvo v Trstu) vabi vse svoje člane k posvetovanju zaradi volitve novega odbora, na nedeljo 28. t. m. zvečer ob 6. uri v društvene prostore.

— (Za vsprejem v vojaške šole) oglašilo se je letos nenavadno veliko učencev. Zaradi tega se bodo vsprejemali le taki učenci, kateri so dovršili popolnoma vsaj štiri nižje razrede srednjih šol. Zaradi pomanjkanja aspirantov jemali so jih preje tudi iz takozvanih pripravljavnih kadetnih kurzov, kar sedaj ne bode več mogoče. Menimo, da bode sedaj s tem odlokom ponehalo vedno tožarenje, da učenci iz slovenskih šol ne znajo dovolj avstrijske zgodovine.

— („Popotnik.“) Časopis za učitelje in prijatelje šole. Glasilo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev v Ljubljani“ ima v 18. številki nastopno vsebino: Nekoliko o besednem redu v ljudski šoli. — Učitelj, pospešitelj kmetijskega pouka v šoli in izven šole. — Značaji. (Iz grškega po Teofrastu preložil prof. Fr. Breznik. — Iz „Zaveze slovenskih učiteljskih društev.“ — Pisma iz Gradca. — Pisma iz Sibirije. — Društveni vestnik. — Dopisi in druge vesti. — Raznoternosti.

— (O ribarski karti vojvodine Kranjske.) katero je za Kranjsko ribarsko društvo izdelal prof. Iv. Franke v Ljubljani, in v XV listih risal A. Neumeyer, se prav pohvalno izraža Dunajska „Land- u. Forstwirtschaftliche Ausstellungs-Zeitung“ v oddelku „Ausstellungsliteratur“. V dotičnem sestavku nahajajo se tudi slovenska imena poleg nemških in latinskih. Gradivo za to karto nabral je za povzdigo ribarstva na Kranjskem velezaslužni prof. Iv. Franke, kot odbornik ribarskega društva deloma po svojih izskustvih deloma po prijavah ribičev in ribarskih strokovnjakov.

— (Iz Gorjan) se nam piše 25. t. m. Včeraj popoldne nekoliko pred tremi začelo je goret v bližnji Krnici. Ljudje so prihiteli brž na pomoč in tudi Blejski ognjegasci so kmalu došli ter pomagali domačinom ogenj omejiti. Pogoreli ste dve hiši Mlinarjeva in Žagarjeva, (kjer je doma gosp. dež. glavar dr. Poklukar) z vsemi gospodarskimi poslopji. Zavarovana sta bila oba. Zažgal je pa baje osemletni deček igrajoč se s klinčki pri skednji. — Ob istem požaru piše se nam z Bleda: Včeraj popoldne ob 7. uri začelo je goret v Kernici na Mlinarjevem hlevu, ki je skupaj zidan z Žagarjevim. Ogenj se je hitro razširil na sosedni hiši obeh gospodarjev. Akoravno se je na Bledu pozno zvedelo o požaru, odpravila se je nemudoma Blejska prostovoljna požarna bramba pod vodstvom načelnika gosp. J. Mallnerja in namestnika J. Pternela na pogorišče in posrečilo se jej je ogenj z jedno svojih izvrstnih brizgalnic toliko pogasiti, da se je Mlinarju mlin in nekaj notranje oprave, pri Žagarju pa večinoma vsa notranja oprava in blago rešilo.

— (Duhovniške premembe.) V lavantinski škofiji: Gosp. Fr. Janežič, kaplan v Slov. Bistrici, pride na višji zavod za bogoslovsko vede v Avgustinej na Dunaj. Gosp. Jurij Galun, župnik pri sv. Jarneji v Radvanji, prevzame župnijo M. D. v Brezji. Gosp. Jakob Tajek, kaplan v Vojniku, gre za kaplana v Slov. Bistrico, g. Blaž Kukovič, kaplan v Rajhenburgu, pride v Dramlje, g. Jože Šelih, kaplan v Vitanji gre na poslednjega mesto v Reichenburg. V Ljubljanski škofiji: Gosp. Ferdinand Kogej, župnik v Zgor. Tuhinji, je dobil vikarijat Črni Vrh nad Idrijo. Gosp. Lud. Jenko, kaplan v Trnovem pri Ilir. Bistrici, je dobil faro Knežak. — Prezentovani so nastopni gg.: Andrej Petek, župnik v Polšniku, za faro sv. Križ pri Litiji. Alojzij Kumer, župnik na Brdu, za faro Retče. Janez Plevaneč, župnik v Soteski, za faro Boštanj. — Premeščeni so gg.: Jožef Laznik, kaplan na Vrhniki, je postal farni oskrbnik v Podlipi; Peter Bohinjec, kaplan v Dobrépoljah, pride na Vrhniko; Ivan Dobnikar, kaplan v Laščah, dobil je I. kapelanijo v Dobrépoljah; Jožef Kos, kaplan v Toplici, gre za farnega oskrbnika na Sela pri Šumbregu; Jakob Porenta, kaplan v Leskovci, gre v Košano; Anton Šmid, kaplan v Št. Jerneji, gre v Leskovec. — Na novo so nameščeni gg.: Janez Piber, semeniški duhovnik, za kapelana v Št. Jerneji; Frančišek Fik, novomašnik, za kapelana v Toplici; Anton Pfajfar, novomašnik, za II. kapelana v Dobrépoljah; Simon Šmitek, novomašnik, za ka-

pelana v Laščah. — Stalno upokojena sta gg.: Frančišek Waldecker, župnik v Boštanji in Anton Domiceli, vikar v Črnem Vrhu nad Idrijo.

— (V Trstu) zalotil je nedavno tamošnji policijski nadzornik dva mlada goljufa. Prišla sta z Reke, potem ko sta prej obhodila celo Evropo. V Draždanih službovala sta oba kot praktikanta pri občeznani Draždanski trgovski tvrdki. Rieger in Womatschka, tako jima je ime, napravila sta napako pobotnico za 3000 mark, in stara komaj 16 let, prepotovala s prigoljufanim denarjem celo Evropo, dokler niso prijeli prekanjenih tičev v Trstu.

— (Slive) letos v Bosni neso obilno obrodilo, zato je mnogo povpraševanja. Dunajskih trgovcev došlo je jako mnogo na Hrvatsko in v Bosno, kupovat slive, katere v sodih pošiljajo na Dunaj.

— (Dobava kruha in ovsa.) Za zagotavljanje kruha in ovsa za leto 1891 se bodo za preskrbovalne okraje: Gradec, Maribor, Ljubljana, Celovec, Trst in Gorica vršile obravnave, in sicer v c. in kr. preskrbovalnih magacinih v Ljubljani in Celovcu dne 1. oktobra, v Gradcu in Trstu dne 7. oktobra, v Gorici in Mariboru dne 14. oktobra 1890. Pri obravnava h oziralo se bode samo na pismene ponudbe. Natančnejši pogoji se lahko slednji dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne pri c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinih ogledajo, dobé se pa tudi proti plačilu 4 kr. za tiskano polo pri vseh c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinih, na željo tudi po pošti. Splošne pogoje in ponudbeni formular je pa tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani lahko ogledati.

— (Vabilo h konjski dirki.) katera se bode vršila v nedeljo dne 5. oktobra 1890. I. na društvenem dirkališču v Žalci. A. Pričetna dirka. — Državna darila. Jednouprežno; jedenkrat dirkališčino tir = 1 km. Za kobile in žrebce V. konjerejskega okoliša (savinjsko plemo.) starost ne čez 4 leta. Posestnik mora dokazati, da je njegov konj istinito savinjskega plemena. Uloga 1 gld.; z izgubo uloge. Najmanj 5 oglašil. I. darilo 50 gld., II. darilo 30 gld., III. darilo 20 gld., IV. darilo 10 gld. in vsakemu po jedno zastavo. B. Dirka plemenskih konj. — Državna darila. Jednouprežno; dvakrat dirkališčino tir = 2 km. Za kobile in licencirane žrebce V. konjerejskega okoliša (savinjsko plemo.) Pri kobilah se mora dokazati, da so istinito savinjskega plemena in da so v teku zadnjih dveh let žrebetile. Uloga 1 gld., katera se nikakor ne vrne. Najmanj 5 oglašil. I. darilo 60 gld., II. darilo 30 gld., III. darilo 20 gld., IV. darilo 10 gld. in vsakemu po jedno zastavo. C. Društvena dirka. — Društvena darila. Jednouprežno; dvakrat dirkališčino tir = 2 km. Za konje vseh dežel in neomejene starosti. Uloga 3 gld., katera se nikakor ne povrne. Najmanj 6 oglašil. I. darilo 40 gld., II. darilo 30 gld., III. darilo 20 gld., IV. darilo 10 gld. in vsakemu po jedno zastavo. Pri dirki veljajo pravila Dunajskega dirkarskega društva. Oglašila k dirki vsprejemajo se najkasneje do 4. oktobra t. l. pri gospodu Franu Robleku v Žalci in so le takrat veljavna, ako se pri oglašilu tudi uloga plača. Posestniki morajo pri oglašilu konje natančno opisati, imenovati in na dan dirke predpoludne ob 10. uri predstaviti komisiji v Žalskem trgu; ob enem vršilo se bode žrebanje in razdelitev trakov. Vsakakoršna pojasnila o dirki daje društveno tajništvo v Žalci. Listi za sedeže na tribinah dobivajo se do opoldne 5. oktobra t. l. pri gosp. Josipu Širci v Žalci, popoldne pa pri blagajnici na dirkališču.

Odbor dirkarskega društva v Žalci.

— (Popravek.) V dopisu iz Ljubljane v št. 220 bil je v 45 vrsti izpuščen naslednji stavek: 1889 do sv. Jurija, to je do 1. maja 1891, in v 65 vrsti je brati: od sv. Mihela 1889 do 1. avgusta 1890.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Pariz 25. septembra. Za preplavljenice na južnem Francoskem dovolil je ministerski svet 300.000 frankov. Položaj na jugu se je zboljšal.

Masava 25. septembra. (Agenzia Stefani). Tukaj ni več kolere. Tudi v okolici ponehava epidemija.

Dunaj 26. septembra. „Wiener Zeitung“: Cesar imenoval podpredsednika Praškega deželne finančnega ravnateljstva, baron Cher-

tek-a, namestnikom glavnega ravnatelja pri glavnem vodstvu zasebnih obiteljskih zakladov.

Cherbourg 26. septembra. Avstrijsko brodovje semkaj priplulo.

Belgrad 26. septembra. Pri volitvah bilo je oddanih 2851 glasovnic. Povsod mir. Po nekaterih mestih na deželi utegnejo biti nove volitve. Večina je radikalcem povsod gotova.

Carigrad 26. septembra. Včeraj bil v Jildiz-Kiosku obed na čast vojvodi Leuchtenberskemu. Prisotna ruski in črnogorski poslovodja. Sultan vsprejel Leuchtenberga v zasebni avdijenci pred obedom in po obedu. V diplomatskih in turških krogih temu pohodu ne pripisujejo nobenega političkega pomena.

Pariz 26. septembra. Cesarica Elizabeta došla je v Algier.

Lisbona 26. septembra. Govori se, da so se včeraj v Coimbri dijaki in policaj resno spoprijeli. Nekoliko mrtvih, več ranjenih.

Dunaj 27. septembra. Nemškemu cesarju so v častno službo pridodeljeni: Fzm. grof Grünne, polkovnik Benkö od husarskega polka, čegar imajatelj je nemški cesar, krilni korvetni kapitan Sachs. Za častno službo kralju saksonskega: podmaršal grof Uexkuell, polkovnik Reinhold od tretjega dragonskega polka, major baron Saar.

Atene 27. septembra. Izvestje Renterjevo: Govori se, da se bode zaroka grške princesinje Marije s carjevičem najbrže proglasila povodom njegovega prihoda v Atene. — Po nezajamčeni vesti lista „Ephimeris“ se bode v kratkem princ Jurij zaročil z drugo hčerjo vojvode Chartreskega.

Razne vesti.

* (Tiskovna obsodba.) V pravdi proti urednikoma Dunajskega lista „Vaterland“ bil je obsojen Carl Koller, kot pisatelj toženega članka „Eine seidene Schnur“, v katerem se je obdolževal fzm. baron Scudier raznih nepoštenih spekulacij, zaradi prestopka razžalenja časti na 8 mesecev zapora, odgovorni urednik Jakob Rath pa zaradi zanemarjenja dolžne pažnje na 50 gld. globe, eventualno 10 dni zapora. List je obsojen v izgubo 200 gld. na kaveji. Obravnava vršila se je pred porotniki.

* (Japonska učenjaka v Budimpešti.) Te dni prišla sta v Budimpešto japonski zdravnik dr. Suzuki Ainoska in jurist dr. Kishi Kosaburo, ki sta odposlanca od japonske vlade, da proučavata evropske medicinske in justicijalne zavode. V Budimpešti ogledala sta zavod za sodno zdravilstvo (jedenk zavod mislijo osnovati v Tokiu), kemični in fiziološki zavod.

* (Koliko je premoženje ruskega carja?) „Peterburške Vjedomosti“ donesle so nekega dne izvestje o privatnem premoženju ruskega vladarja. Ozemlje, katero je posest ruskega carja, je poldrugikrat večje od posestva vseh angleških lordov skupaj. Car ruski ima privatnih posestev 51 milijonov hektarov, to je toliko v površini, kolikor vsa Francoska.

* (Ruska in angleška trgovina v srednji Aziji.) Rusija izpodriva vedno krepkeje angleško trgovino v srednji Aziji in jej dela, kakor se gorko pritožuje angleški konzul v Meshidu, tudi vedno živejo konkurenco v prostranem Kitaji. Rusi se poslužujejo zelo spretno transkaspiske železnice in poplavlajo s svojimi izdelki in svojo robo Perzijo, Afganistan, Beludžistan, Turkestan in severni Kitaj. Sukno in slador sta glavna predmeta te trgovine.

* (Hripa v Braziliji.) Pretekle mesece razgrajala je prav hudo hripa v Braziliji. Ker sta tam julij in avgust zimska meseca, in je na južni poluobli takrat najhujši mraz, more se reči, da je tudi južnoameriška zima bila podobna evropski zimi gledé hripe. Ker bode trajala, po mnenju tamošnjih zdravnikov, še lahko par mesecev, je prav mogoče, da se potem preseli v zimskem času nazaj v Evropo ter nas obišče še jedenkrat in osreči s svojimi prijetnostmi.

* (Nepokorni vojaci.) Slučaji očitne nepokorščine neso redki v angleški vojski. V Corku prigodilo se je zopet, da so trije vojaci, katerim se je brala obsodba zaradi nepokorščine pred fronto nastavljenega polka, vrgli svoje čelade raz glavo in jih neso hoteli pobrati prej, nego, da so jih prisilili z bodali. A še potem nastavili so jih nalašč na robe na glavo in se častnikom porogljivo režali, ko so jih odvajali v zapor.

* (Nesreča na električni železnici.) Na električni železnici, ki spaja Florenco in bližnje Fiesole, pripetila se je nesreča, pri kateri je bilo ubitih 6 oseb, 12 pa ranjenih. V vagonu nahajalo se je 36 oseb. Železnica odpravila se je še le pred nekaterimi dnevi.

* (Sebično glasovanje.) Občinski zbor v Toursu je te dni imel voliti komisijo, katera pojde v Pariz, da se zahvali ministru, ki je povoljno rešil stvar, katera je za mesto velike važnosti. Volilo se je z listki. Po volitvi se je pokazalo, da je vsak občinski svetnik na listek zapisal svoje ime z željo, da na občinske stroške potuje v Pariz. Volitev se je morala potem ponavljati.

* (Očetova kazen.) Stari Vasilij Seran v Lipi živi s svojim sinom istega imena že dolgo let v prepiru. Sin bil je lahkoživec, kateri vkljub svoji odraslosti ni ničesar delal in se pustil živiti od starišev. Stari Seran dovel bi sina rad k temu, da bi se poprijel dela ali vsi njegovi napori bili so bob v steno. To je starega Serana tako razkačilo, da se je hotel na vsak način znebiti svojega sina. Dozorela je v njem strašna misel zažgati lastno hišo, v kateri je tedaj brezskrbno stegoval njegov sin lene svoje ude po postelji. Hiša je sicer pogorela do tal in ogenj je upepelil tudi sosedovo hišo, a leni sin rešil se je in ubežal iz gorečega poslopja. Očeta odveli so v Temešvarski zapor.

* (Krotek lev.) Sokotski sultan poklonil je angleški kraljici krotkega leva, katerega so že pripeljali v Liverpool. Lev je tako krotek, da so ga na ladiji pustili, da je sam hodil, koder je hotel. Pomorščaki in potovalci so se jako zabavali z njim.

* (Vihar.) Ker so letos veliki viharji, omenimo naj, kak vihar je bil v začetku 18. stoletja v Londonu. V novembru 1703. leta je strašen vihar v Londonu napravil 50 milijonov škode. Podrl je bil mnogo hiš. V Severnu in Themsi bilo je utonilo 8000 oseb, ne uštevisi 1800 pomorščakov, ki so se potopili z vojnimi ladjami, na katerih je bilo 524 topov. V Kentu je vihar s koreninami izruval 1700 dreves, v Gloucestershire je pa bil podrl kacic 600 po 80 čevljev visocih starih dreves. Vihar je bil zrušil slavni svetilni stolp Eddistonski. Utonilo je bilo 15000 ovnov, pa tudi več drugih živalij je bil vihar pokončal.

* (Nedolžna medveda.) Trgovca Viljem Stanek v Pragi je v svojem oknu razstavil v kletki dva japonska medveda. Policija je pa videla v tem prestopek, da ima trgovec zveri brez oblastvenega dovoljenja. Stvar prišla je pred sodišče. Ko so mnogobrojne priče izpovedale, da sta medveda kaj prijazni živalci, in še toliko nesta nevarna, kakor mačke ali psi, je sodec opustil trgovca, ker zakon velja le za nevarne živali.

* (Francija četrtega nadstropja.) Nek diplomat je večkrat kosil pri ministru Dufauru. Nekega dne bil je v zbornici hud prepir, malo je manjkalo, da se poslanci neso stekli. Diplomata je opomnil ministru, da je obžalovati, da se Francozi ne spametujejo, ter je pristavil, da dobro pozna narod francoski. Minister ga na to vpraša, ali res misli, da pozna Francijo. Ko mu diplomata pritrdi naglasujoč, da že 20 let biva v deželi in da ima mnogo prijateljev na francoskem, ga vpraša minister, koliko pozna francoskih rodbin, bivajočih v četrtem nadstropju. Diplomata odgovori na to, da z ljudmi, ki bivajo tako visoko, ni znan, a minister na to opomni, da on Francije ne pozna, ker baš oni Francozje, ki so delavni in pametni, bivajo v četrtem nadstropju.

* (Čudna naključja.) Ameriškega konzula v Parizu pripetila se je nedavno mala neprijetnost. Carinskemu uradu v Havri je zagotovil, da v njegovi prtljagi ni nobene stvari, ki bi se morala obdačiti. Ko so se njegovi kovčki preiskali, našlo se je v njih mnogo srebrne posode. Uradniki so srebrnino konfiskovali, ostalo prtljago pa pustili. Konzul je opazivši, da ni srebrnine, takoj pisal carinskemu uradu, in zahteval odškodnino. Kmalu je dobil odgovor, da ni mogoče, da bi se mu bila srebrnina zgubila, ker se še sam gotovo spominja, da je v Hauri zagotavljal, da v kovčkih ni nobene stvari, ki bi se morala obdačiti. Konzul še sedaj ni dobil niti srebrnine, niti odškodnine.

* (Previdnost ne škoduje.) Pri mestu K. leži jezero. Pred jezerom nabit je nastopen svet: „Kedor hoče iz vode potegniti žensko, naj je nikari ne prime pri laseh, ampak pri obleki. Mnoge izkušnje so pokazale namreč, da lasje navadno ostanejo v rokah“.

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpe na pomanjkanji slasti, napenjanji, tiščanji v želodci in nerednem iztrebljenji, zadobé zopet zdravje, če rabiyo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Škatljica stane 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštne povzetji A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 5 (55—12)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijne srečke 24. septembra.
V Pragi: 39, 83, 12, 82, 67.

Tuji:

26. septembra.

Pri **Maličih**: Eigl, Feigl, Glas, Bettelheim, Bronet z Dunaja. — Reininghaus, Singer, Neuman iz Gradca. — Pi. Preisler iz Pulja. — Bolton, dr. Putz iz Pariza.

Pri **Stoun**: Friedl, Bardach, Linter, Jelačić, Kštel z Dunaja. — Prasnčnikar iz Kamnika. — Peschut iz Serajeva. — Klemenčič iz Beljaka. — Löw iz Prage. — Košir iz Trsta. — Dr. Globočnik iz Cerkljan. — Koch iz Gradca. — Tomie iz Sevnice. — Spitz iz Pečuha. — Franken iz Kranja. — Vuk iz Budimpešte. — Waschica s Krškega.

Pri **avstrijskem cesarju**: Srebotnjak iz Noveg mesta. — Aljančič iz Trebnjega. — Areiz iz Radgone. — Krapš s Krškega.

Pri **bavarskem dvoru**: Aigner, Brandstätter z Dunaja. — Klaro iz Pize.

Pri **južnem koločvoru**: Stfx, Pegatschnig, Hafner iz Celovca. — Pruljevic iz Solnograda. — Tausche iz Prage. — Löwenfeld z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

23. septembra: Marijana Smole, lončarjeva vdova, 70 let, Kravja dolina št. 11, za oslabiljenjem.

24. septembra: Marija Uranič, ključarjeva hči, 9½ let, Streliške ulice št. 11, za spridenjem čev.

V deželni bolnici:

24. septembra: Magdalena Kraulan, kmetica, 45 let, za pšenom.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
25. sept.	7. zjutraj	743.0 mm.	11.4° C	sl. svz.	jas.	2.30 mm.
	2. popol.	741.4 mm.	23.8° C	z. jz.	d. jas.	
	9. zvečer	742.3 mm.	17.4° C	sl. jz.	d. jas.	dežja.
26. sept.	7. zjutraj	744.8 mm.	14.4° C	sl. vzh.	dež.	2.40 mm.
	2. popol.	745.9 mm.	17.2° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	745.9 mm.	12.6° C	sl. svz.	jas.	dežja.

Srednja temperatura 17.5° in 14.7°, za 3.6° in 10.8° nad normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 23. septembra 1890.

		Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	429,462.000 gld. (—)	3,252.000 gld. (—)
Zaklad v gotovini	243,404.000 „ (—)	220.000 „ (—)
Portfelj	162,593.000 „ (—)	3,782.000 „ (—)
Lombard	23,290.000 „ (—)	414.000 „ (—)
Davka prosta bankovna reserva	29,022.000 „ (+)	7,182.000 „ (+)

Dunajska borza

dne 27. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	87.70 gld.	87.85 gld.
Srebrna renta	88.25 „	88.25 „
Zlata renta	107.20 „	107.15 „
5% marenca renta	101.20 „	101.15 „
Akcije narodne banke	963. „	964. „
Kreditne akcije	307.75 „	308. „
London	112.80 „	112.90 „
Srebro	— „	— „
Napol.	8.94½ „	8.95 „
C. kr. cekini	5.36 „	5.35 „
Nemške marke	55.30 „	55.40 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 „	178 „
Ogerska zlata renta 4%	100 „	90 „
Ogerska papirna renta 5%	100 „	99 „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120 „
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	113 „	113 „
Kreditne srečke	100 gld.	184 „
Rudolfove srečke	10 „	20 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	165 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	218 „	218 „

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

načistilje lužne

KISELINE

kateri je kot zdravilni vrelec že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavi, pri protinu, žledodnem in mehurnem kataru. Izvrsten je za otroke, pre- (15-2) bolele in mej nosečnostjo.

Najboljša dijetelčna in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

Pri **Karol-u Till-u** v Špitalskih ulicah št. 10 izšel je ravnokar:

Prirodopis

v podobah.

Zivalstvo v 250 podobah v porabo pri nazornem nauku

s slovensko in latinsko terminologijo, s 23 tablicami na močnem kartonskem papirju in platenem pregibu z jako lepo naslovno podobo.

Cena 3 gld. (701—7)

Išče se mesta

v manufakturnej ali papirnej trgovini za učence iz dobre hiše, ki je dovršil dva gimnazijska razreda in je zmožen nemščine in slovenščine. — Kaj več se izve pri npravnistvu „Slovenskega Naroda“. (721—1)

Št. 17.554.

(727—1)

Plinovi motor na prodaj!

V četrtek dne 9. oktobra 1890 dopoldne ob 10. uri se bode v mestni klavnici postavljeni

plinovi motor 2 konjskih sil
sistem „Otto“ prodal potom očitne dražbe.

K tej dražbi, ki se bode vršila ob določeni uri v **mestni klavnici**, vabijo se kupci z dostavkom, da podpisana mestna občina do dneva dražbe vsprejema tudi pismene kupne ponudbe.

Mestna občina v Ljubljani
dne 25. septembra 1890.

Za lovsko sezono

priporočam največjo izber **lovskih pušk: puške za drobni svinec, brzodvoevke, risanice in kratke brzorisarice** lastnega izdelka z jamstvom; nadalje dobre **Lüttische puške za drobni svinec, salonske puške in revolverje**.

V zalogi so vse za lov potrebne priprave in streljivo.

Oblezja iz najboljših in najlepših orehovine in v vsakršni obliki ter vse v to stroko spadajoče **poprave** se hitro, solidno in po ceni izvršujejo. Opozarjam pa gospode lovce, da puške kar naravnost meni pošljejo in ne dajo poprej puške kacemu drugemu, da jo še bolj pokvari, in jo potem nazadnje vendar meni izročé v popravilo, kajti s tem se stvar le podraži.

Vse neugajajoče se radovaljno zamenja. — Cenik za puške je na razpolaganje.

Z velespoštovanjem

Fran Kaiser

(633—8)

puškar

v Ljubljani, Selenburgove ulice.

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov je

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčnica pri **vratnih, žledodnih, mehurnih in obistnih boleznih**, pri **kataru, hripavosti, kašljanju**, posebno za otroke, poleg tega pa tudi (481—15)

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in žledodnih otežujočih primesi.

Glavna zaloga v Ljubljani pri **M. E. Supan-u**; prodajajo ga nadalje: **M. Kastner in J. Klauer**; v Kranju: **F. Dollenz**; v Logatcu: **J. Tolazzi**.

AMERIKO.

Vsi, kateri nameravajo potovati v Ameriko, in to v

Novi York,

Baltimore, Južno Ameriko

i. t. d., ter se želé hitro, varno in prijetno voziti, dobé natančnejša pojasnila v nemškem ali slovenskem jeziku, ako se pismeno obrnejo na tvrdko:

Karesch & Stotzky v Bremenu

koncesioniran pošiljalni zavod za potnike s hitrimi parobrodi: **Lahn, Saale, Trave, Aller, Ems, Elber, Fulda, Werra, Elbe.**

Voznja traja le kakih 8 dnij. Voznino zaračuniva izredno cenó.

SVARIL! Ker nemava v Ljubljani in na Dunaji agentov, in se je često zgodilo, da so potniki, ki so se dali pregovoriti, da so tam vozovnice kupili, jih dobili mesto čez Bremen za druga pristanišča, in katere so zabarantali za počasni vozeče ladje: Zato svetujemo vsem, da se niti v Ljubljani niti na Dunaji z nikomur ne dogovarjajo radi oskrbljenja vozovnic.

(585—17)

Karesch & Stotzky
odpravnik ladij v Bremenu.

Pozornosti vreden stranski zaslužek,

ki se vedno večja in mnogo let traja, morejo dobiti
spretno in zanesljivo osebo (dosluženi žandarmi imajo
prednost), katere pridejo mnogo v dotiko z občinstvom.
— Vprašanja pod: „G. S. 1890 Gradec, poste
restante.“ (312—24)

Nakupovanje neobdelanih palic.

Neobdelane palice z brgljami 7 iz drenovine,
jesenovine, psikovine, iz belega in črnega trnja
in leskovine kupuje vedno v vsaki množini po naj-
višjih cenah, specijelno drenove in jesenove po 30
do 50 gld. 1000 komadov, in nadalje kupuje ravne
palice iz psikovine (1 meter dolge in 24 do 50 m/m
debele) v vsaki množini. (697—3)

Janez Wakonigg

izvaževatelj palic

v Šmartnem pri Litiji na Kranjskem.

Marijacejske kapljice za želodec,

izvrstno uplivačo pri boleznih želodca.

Preverjene pri pomanjkanju slasti do
jedij, slabem želodcu, napenjanju, kislem
podiranjju, koliki, želodčevem kataru,
zgagi, zlatenici, gnjusu in bljuvanju,
glavobolji (če izvira iz želodca), krči v
želodcu, zapiranjju, preobloženju želodca
z jedjo in pijačo. — Cena steklenici z
navodilom, kako se rabi, 40 kr.,
dvojni steklenici 70 kr.

Osrednjo razpošiljalnico ima lekar
Schutzmarke. **Karol Brady**, Kromeriz (Moravsko).

SVARILO! Pristne Marijacejske kapljice za že-
lodec se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da so
pristne, mora vsaka steklenica imeti rdeč zavitek z
gorenjo varstveno znamko in z navodilom, kako
rabit, ki se priden vsakej steklenici, opomniti je, da
mora navod biti tiskan v tiskarni H. Gusek-a v
Kromerizu.

Marijacejske čistilne kroglice,

ki se že več let z najboljšim
uspehom rabijo pri zapira-
nji in zabasanju, se sedaj
pogostoma ponarejajo. —
Pazi naj se torej na gorenjo varstveno znamko in pod-
pis lekarja K. Brady-ja v Kromerizu. — Cena škat-
ljici 20 kr., zvitku A 6 škatljici gld. 1.—. Če se naprej
pošlje znesek, velja poština presto 1 zvitok gld. 1.20,
2 zvitka gld. 2.20.

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske
čistilne kroglice neso nikakoj tajno sredstvo. Njih se-
stavine navedene so na navodu, kako rabit, ki se
priden vsakej steklenici. (798—41)

Marijacejske kapljice za želodec in Marija-
cejske čistilne kroglice imajo pristne: V Ljubljani
lekar Piccoli, lekar Swoboda; — v Postojni lekar Fr.
Baccarich; — v Škofji Loki lekar Karol Fabiani; —
v Radovljici lekar Aleks. Roblek; — v Novem Mestu
lekar Dominik Rizzoli, lekar Bergmann; — v Kamniku
lekar J. Močnik; — v Črnomlju lekar Iv. Blažek.

Odlikovan na mnogih kmetijskih razsta-
vah. Priznanja jokey-klubov.

KWIZDE Korneuburska živinska redilna štupa

za konje, rogato živino in ovce

je že po večletnej skušnjji, če se redno daje, gotovo
sredstvo, če živinče neče jesti, ali ima krvavo
mleko, in zboljša mleko. Najbolje preverjeno
kot podpiralno sredstvo pri zdravljenju zvitih ali
spahnjenih udov, trdine uklonivke, trdih
kit, slabotnih udov, otrpnenja udov in ule-
sov. Konja oživi in ga naredi zmožnega za iz-
redno teška dela. — Cena škatljici 35 kr., ve-
likej škatlji 70 kr.

KWIZDE c. in k. priv. restitucijski fluid

(umivalna voda za konje)

je umivalna voda, ki se že več let z največjim
uspehom rabi za okrepčanje in obnovljenje sil
pred velikimi napori in po njih. Neobhodno pod-
piralno sredstvo pri zdravljenju zvitih ali
spahnjenih udov, trdine uklonivke, trdih
kit, slabotnih udov, otrpnenja udov in ule-
sov. Konja oživi in ga naredi zmožnega za iz-
redno teška dela. — Cena steklenici gld. 1.40.
Da se obvaruješ ponaredb, pazi na gorenjo varstveno
znamko.

FRAN IVAN KWIZDA

okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaji.
c. in k. avstrijski in rumunski dvorni zalagatelj za
živinozdravniške izdelke.

KWIZDE Korneuburska živinska redilna štupa

(199—8) in

c. in k. restitucijski fluid

se dobivata pristna v vseh lekarnah in droguerijah
avstro-ogerske države.

Preklic.

Vse neresnične in žaljive besede,
katere sem govoril v gostilni pri go-
spodu J. Poš-u v Žužemberku proti
banki „Slaviji“ in nje generalnemu
zastopniku gosp. Ivanu Hribar-ju
s tem preklicujem.

(725)

Hugo Böhm.

C. in kr. intendantca 3. voja.

AVISO.

Za režijske potrebe se bode nakupilo za leto
1891:

Ab vojaški preskrbovalni magacin v Gradci:

3200 oziroma daljnih 340 meterskih centov
rži v sledečih oddajnih obrokih: koncem mesecev
november t. l. do konca aprila 1891 po 500, in
koncem maja ostanek 200 oziroma 540 q.

9500 meterskih centov ovsa v sledečih oddaj-
nih obrokih: koncem mesecev november t. l. do
aprila 1891 po 1500 q in koncem maja 1891 osta-
nek 500 q.

Ab vojaški preskrbovalni magacin v Mariboru:

7220 oziroma daljnih 1870 meterskih centov
ovsa v sledečih oddajnih obrokih: v mesecih no-
vember t. l. do konca aprila 1891 po 1100 ozi-
roma 1400 q, v maju ostanek 620 oziroma 690 q.

Ab erarično skladišče za žito in moko v Mariboru:

11.350 meterskih centov pšenice v polmeseč-
nih oddajnih obrokih do 15. dne in do konca sled-
njega meseca v času od oktobra t. l. do konca
aprila 1891 po 800 q, pri čemer se ima doposlati
prvi obrok do konca oktobra, v maju 1891 ostanek
950 q.

25.120 oziroma daljnih 1560 meterskih cen-
tov rži v polmesečnih oddajnih obrokih do 15. dne
in do konca slednjega meseca v času od oktobra t. l.
do konca aprila 1891 po 1800 oziroma 2000 q, pri
čemer se ima doposlati prvi obrok do konca okto-
bra t. l., v maju 1891 ostanek 1720 oziroma 680 q.

Ab vojaški preskrbovalni magacin v Celovci:

2350 meterskih centov rži v sledečih oddaj-
nih obrokih: v mesecih november t. l. do konca
aprila 1891 po 300 q, v maju 1891 ostanek 550 q.

Ab vojaški preskrbovalni magacin v Trstu:

420 meterskih centov ovsa v sledečih oddaj-
nih obrokih: v januarju 1891 200 q in v febru-
varju 1891 ostanek 220 q.

Ab vojaški preskrbovalni magacin v Gorici:

1760 meterskih centov ovsa v sledečih oddaj-
nih obrokih: v mesecih november 1890 do konca
aprila 1891 po 200 q, v maju 1891 ostanek 560 q.

Ab vojaški preskrbovalni magacin v Pulji:

350 meterskih centov ovsa v sledečih oddaj-
nih obrokih: v meseci november t. l. 200 q, v ja-
nuvarju 1891 ostanek 150 q.

Množine ovsa, razpisane za preskrbovalne ma-
gacine Trst, Gorica in Pulj, oddajo se lahko tudi v
Gradci ali v Mariboru, če je v tem slučaju, ušteviš
prevažanje, ceneji, nego loco Trst, Gorica in Pulj.

Razpisane množine imeti morajo vsaj maga-
cinsko kakovost. Vsprejemale bode se tudi ponudbe
na pšenico in rž, naj je njih teža tudi večja, nego
je minimalna teža za hektoliter, določena pri pše-
nici na 73 kg in pri rži na 69 kg. Pšenica pa
vender ne sme biti težji, nego 78 kg, rž pa ne
težji, nego 74 kg.

Producenti, kateri po svojem gospodarstvu pri-
delujejo samo najboljše žito, in sicer pšenico po
79 kg in rž po 75 kg in več, morejo izjemno tudi
tako žito ponuditi in se bode na njih ponudbe tudi
oziralo, če bode cena primerna, in če dokažejo s
spričevalom kmetijske korporacije dotičnega dela
dežele (provincije ali okraja), da pridelujejo le žito
gori omenjene najboljše kakovosti.

Oves z večjo kakovostno težo, nego 43 kg
hektoliter, more se dopustiti za oddajanje le na
izrecno zahtevo prodajalca in to le za majhne
partije.

Kakovostna teža ponujenega blaga mora se
vedno navesti v kilogramih, in sicer kolikor tehta
hektoliter.

V sklepnem pismu naznanjene kakovosti se je
vedno držati, to je, poslati mora se žito, ki je naj-
manj naprej pogojene kakovosti.

Oddajati žito kake druge kakovosti, nego se
je pogodilo, more se dovoliti le pri zalaganjih pro-
ducentov v onih izjemnih slučajih, če je producent
zaradi vnanjih uplivov, katerih on premagati ne
more, prisiljen, namesto v sklepnem pismu ponude-
nega žita, katero je sam pridelal, oddati kupljeno
blago.

(720)

Zadnji letošnji posebni vlak v Trbiž in na sv. Višarje

z znižano ceno (718)
odide iz Ljubljane južni kolodvor
v soboto 4. oktobra t. l. ob 9. uri 15 min. dop.

Cene in druge naredbe so kot prej pri enakem
vlaku in se razvidijo iz prilepljenih plakatov, kateri se
tudi, kakor vožnji listki, dobivajo pri odhodu za poto-
vanje, v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

K št. 7829 ex 1890.

V taci izjemnih slučajih se za žito manjše
teže prizna le ona cena, ki je primerna ceni, za
katero se je dotičnik za višjo kakovostno težo
pogodil.

Črni oves se more oddajati le izjemno, in to
le, če se je pri potrjenji cene izrecno dovolilo even-
tuelno z določitvijo, v katerem razmerji se ga sme
primešati.

Kupčija se bode sklenila po trgovski navadi
s sklepnim pismom na podlagi v tukajšnjem uradu
in v postajah Gradec, Maribor, Ljubljana, Celovec,
Trst, Gorica in Pulj pri preskrbovalnih magacinih
na ogled razpoloženega zvezka z dne 20. septem-
bra 1890.

Načelno so prodajalci oproščeni ulaganja kav-
cije. Prodajalci, ki kornej intendanci gledé solidno-
sti in zalagalne zmožnosti neso znani, morajo ven-
der uložiti 10% kavcijo vrednosti ponujenega blaga,
ako korna intendancija tako odloči.

Ti morajo tudi za to skrbeti, da se od kom-
petentne oblasti izdelano spričevalo o zalagalnej
zmožnosti uradno pošlje kornej intendanci do dne
obrnave.

V takih slučajih imajo prodajalci kavcijo hkratu
s sklepnimi pismi doposlati.

Producentje, občine, kmetijska društva so gledé
zalaganja z lastnimi pridelki vsekako oproščeni ula-
ganja kavcije.

Ponudniki imajo v svojih pismenih prodajnih
ponudbah izrecno izjaviti, da sklenejo kupčijo, če
se tudi le deloma potrdijo njih ponudbe, in sicer
ravno tako gledé ponujanih predmetov, kakor gledé
množine. Nasproti pa lahko ponudijo tudi manjše
partije žita, najmanj 100 q, pri čemer morajo po-
vedati, kdaj želé žito oddati, a blago ima se vse-
kako oddati v začetku omenjenem kraju.

V obče daje se producentom one dežele, za
katero režijsko zalaganja se gre, prednost pred pro-
ducenti družih pokrajin — pri enakih ali vsaj
blizu enakih cenah.

Zatorej se mora v ponudbi izrecno povedati,
od kod je žito.

Ako se za odpošiljanje zahtevajo ugodnosti
vojaškega tarifa, tedaj se mora izvor, če mogoče,
natančno specializovati po krajih, od koder se do-
biva žito.

Žito inozemskega izvoza je izključeno od po-
kupa, pri čemer se opozarja, da se bosenski oves
ne zmatra za tuzemski.

Kjer je za ponujane predmete plačati užitna-
rina, merovina ali kaka druga lokalna davščina,
ima ponudnik v ponudbi svoji določeno povedati, če
je v ponudbenih cenah že obsežena užitnarina itd.
(in sicer kr. od).

Železnično-uradno tehtanje je izključeno in se
mora ta manipulacija izvršiti v dotičnem eraričnem
magacinu.

Oddati blago morajo ponudniki sami ali njih
gospodarski uradniki, nikakor pa oddaje ne smejo
odstopiti podjetnikom ali agentom.

Erarične vreče, kolikor jih je na razpolago,
posojujejo se loco dotični magacin le proti plačilu
posojilnine. Brezplačno posojevanje je torej izklju-
čeno.

Množine, ki se oddajo do konca decembra t. l.,
plačale se bodo v januarju 1891, druge zalagalne
partije pa po izvršeni njihovej oddaji v petih in
kjer mogoče enakih obrokih, in sicer v času od
meseca januarja do konca maja 1891.

V prodajnej ponudbi mora izrecno izjaviti pro-
dajalec, da hoče kupčijo skleniti po pogojih, nave-
denih v tem avisu, in navadnem zvezku z 20. dne
septembra t. l. ter napraviti skleпно pismo in ustreči
zahtevi gledé ulaganja kavcije.

Prodajne ponudbe so v obliki pisem s kole-
kom za 50 kr. oddati ali doposlati intendanci 3. kora

do 20. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne.

Ponudbe so kot take specijalno zaznamovati
na kuvert in morajo biti zapečatene.

Na ponudbe, katere ne odgovarjajo določbam,
navedenim v tem avisu in v omenjenem navadnem
zvezku, in katere obsegajo krajšo zavezanost, nego
do ušteviš zadnjega dne oktobra 1890, 12. ure po
noči, se ne bode oziralo.

V GRADCI, dne 20. septembra 1890.

C. in kr. intendantca 3. voja.

Važno za zdrave in bolne!

Za trpeče v glavi, v prsih, na pljučih, v želodci, na jetrih, na obistih, za protinom in na živcih, pri kašlju, hripavosti itd., za otroke, dojenčke, prebolele, za ženske pred otročjo posteljo in po otročji postelji, za slabotne osebe, krvi revne, bledične itd. je na **boljše dietetično redilo, po zdravniških kot „izvrstna“** preskušena in po mnogih bolnikih s spricevali jako priporočana.

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

ki je dobrega okusa in prijetnega duha.

1 paket s 1/4 kilo vsebine velja 30 kr. Najceneje se dobiva v poštinih paketih po 4 kilo. Dobiva se po poštinem naslovu:

Ubald pl. Trnkóczy, lekarničar v Ljubljani;

nadalje v glavnih zalogah lekarničarjev na Dunaji: Viktor pl. Trnkóczy, 5 okraj, Hundsturmstrasse 113; dr. Oto pl. Trnkóczy, 3 okraj, Radetzkyplatz 17; Julij pl. Trnkóczy, 8 okraj, Josefstädterstrasse 30; v Gradci (Stajersko): Vendelin pl. Trnkóczy, lekar; nadalje v vseh lekarnah, pri droguistih, trgovcih itd.; zaježeno pristna le, če ima gore-njo, oblastveno varovano varstveno znamko.

Prekupi imajo obilen rabat.

(453—7)

* Trgovina z železnino *

v Ljubljani

Gledališke ulice šte. 8

priporoča svojo

bogato zalogo **poljedelskega orodja**, posebno plugov, lepo in močno izdelanih po najnižji ceni, plužnih delov, motik, lopat, ameriških gnojnih vil, prav lepo in lahko izdelanih, a poleg tega vendar trpežnih, zobov za brane, žag za na vodo, pil za žage, delov za vodnjake, mesingastih plošč za komate, potem rož, šteselcev, os, zavornic za vozove, okov za vozove, itd., šin za kolesa, podkev, cokel, konjskih žabljev, slokih žag, kôs, srpov, slamožnih kôs, klepalnega orodja, sekir, cepinov, železnih grabelj.

Staro železo, mesing, baker, kositar, olin, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.

(75—20)

Deželna lekarna

v Ljubljani

Mestni trg št. 11

L. Grečel-na

lekarja

pri Mariji Pomagaj

prva in najstarejša
alopatična

in
homeopatična lekarna
na Kranjskem,
zaloga

vseh do sedaj preverjenih tu-
in inozemskih medicinsko-
farmacevtskih

preparatov
in specialitet

priporoča se slav. občinstvu ter navaja nastopno le nekaj svojih izkušenih in že z goto-
vim uspehom rabljenih zdravil in specialitet, in sicer:

Sirup iz planinskih zelj proti kašlju, hripavosti, prsim in pljučnim boleznim
itd. — Cena steklenici 50 kr., dvanajstori 5 gld.

Francoski čaj zoper kašelj. Po originalnem receptu pripravljen jedino v mojej
lekarni, staropreverjeno sredstvo zoper vse prsne bolezni, pljučni katar, kašelj, hri-
pavost, naduho in oslovski kašelj. — Cena kartonu 25 kr.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, dobé se pristne le
pri meni. — Cena škatljici 21 kr., zavitku s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., 6 zavitkom
5 gld. 25 kr.

Kroglice za bledico dr. Bland-a (pocukrene), proti pomanjkanju krvi (bledici, sla-
bosti, pešanju. — Škatljica velja 60 kr.

Grenko vino, tudi **želodec krepčujoče vino** imenovano, iz najzdravilnejših go-
renjskih rastlin, izvrstno upliva pri vseh želodčnih boleznih, posebno pri pomanj-
kanju slasti do jedij, slabem želodci, slabem prebavljenju, posebno pri zastaranih
boleznih želodca. — Steklenica z navodilom rabe velja 80 kr.

Železnato kineško vino za prebolele, slabotne in otroke, katerim manjka krvi. —
Cena 1 butelji 1 gld. 20 kr.

Francosko žganje s soljo ali brez soli, pristno francosko blago, proti revmatizmu in
za oživiljenje in okrepčanje. — V steklenicah po 20, 50 kr. in 1 gld.

Maza za ozeblin, ruska, do sedaj neprekosljiva. — Cena lončku 40 kr.

Fijakarski prašek, znano in priljubljeno zdravilo proti kašlju. — Cena škatljici 25 kr.

Cvet zoper protin in revmatizem odpravi vsakešne bolečine, naj bodo akutne
ali kronične. — Cena steklenici 50 kr., dvanajstori 5 gld.

Voda za čiščenje obraza, tudi **voda za pege** imenovana, ž njo se gotovo in po-
polnoma odpravi vsaka nečistost kože, kakor pege, žoltine, mozoli, rudeč obraz,
lišaji in druge nečistosti kože. Jamči se za neškodljivost te vode. — Cena stekle-
nici z navodilom za rabo 70 kr.

Guarana-praški, zanesljivo sredstvo zoper migreno in jednostranski glavobol. —
Cena škatljici z desetimi praški 50 kr.

Tinktura za rast las, proti izpadanju las in za obnovljenje in oživiljenje rasti las.
— Cena steklenici 60 kr.

Barvilo za lase, najboljše. — Cena z navodilom za rabo 1 gld. 60 kr.

Sredstvo zoper kurja očesa za popolno odpravo kurjih očes, bradavic in trde kože.
— Steklenica s čopičem in navodilom za rabo vred 40 kr., pol dvanajstori 2 gld.

Obliž za kurja očesa, „obliž za turiste“ imenovan, Luser-jev 60 kr., moj 40 kr.

Homeopatična zdravila.

Homeopatična zdravila se preskrbje v posebnej dobroti in čistosti v najtočnejšem
potencovanju.

Vsa zdravila kakor tudi zmletja, stanjšanja in potencovanja so vedno sveža
in z najmučnejšo skrbnostjo in natančnostjo pripravljena.

(296—21)

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

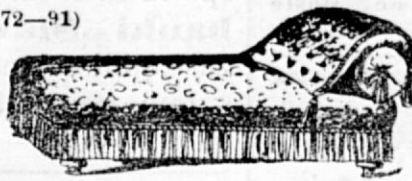
Tapecirar
in dekorater.

ANTON OBREZA

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Tapecirar
in dekorater.

(72—91)

cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo
moj ilustrovani cenik in uzorce blaga, kar razpošiljam zastoj in franko.

priporoča okusno in trdno narejeno
žimnice, modroce na peresih, divane,
stole, otomane, garniture za salone,
jedilne sobe in spalnice; dekoracije
za sobe, dvorane in cerkve. — Moje
delo in blago, katero rabim, je pri-
poznano dobro in brezhibno, kar go-
tovo pričča moja razstava v Rudolfi-
numu, in stojim z ozirom na nizke

C. in kr. 3. voja intendantca.

(706—2)

K štev. 7496.

Izveček.

Razglas.

C. in kr. državno vojno ministerstvo javno
pozivlje, da se uložé pismene ponudbe

za zalaganje usnjenih vrst

potrebnih pri monturni zalogi štev. 4 v Kaiser-
Ebersdorfu od dne 1. januarja 1892 dalje.

Natančneje pogoje za udeležbo pri tem zalaganji obseza v po-
polnem obsegu razglas, objavljen v tega časopisa štev. 210 z dne
13. septembra 1890.

V Gradci, v septembru 1890.

Od c. in kr. intendance 3. voja.

Najboljše in najmočnejše

Brnsko blago za obleko

v odrezkih po 3-10 metrov za vso obleko za gld. 6.—, 8.—, 10.—, 12.—, 14.—,
16.—, 18.—, 20.— in več.

Blago za zimске suknje in ogrtače

v odrezkih po 2-10 metra za jedno zimsko suknjo ali ogrtač gld. 6.—, 8.—,
10.—, 12.—, 15.—, 20.— in več.

Štajerski loden za lovske suknje in menčkov v odrezkih po
2-10 metra gld. 5.—, 6.—, 8.— in več.

Blago za podlago ogrtačev
in zimskih sukenj 1 meter gld. 1.—,
1-50, 2.—, 4.— in več.

Nadalje blaga za suknje častite duhovščine, črni peruvijene in doskine za sa-
lonsko obleko, črni in barvasti tifel prodaja

tovarniška zaloga finega suknja

VINCENC NOVAK, BRNO

Zelny trh, 13.

Razpošilja le proti predplačilu ali povzetju. Če se poprej plača, pošlje se blago
poštne prosto. Neugajajoče se nazaj vzame.

Uzorci zastoj in franko.

(665—4)

Brnsko blago za obleko.

Za čas stavbe

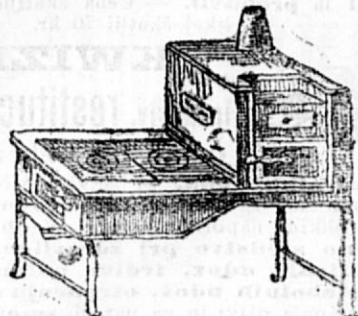
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata,
štorje za štokodiranje, drat
in cveke, samokolnice, vezi
za zidovje, traverze in stare
železniške šine za oboke,
znano najboljši Kamniški
Portland in Roman cement,
sklejni papir (Dachpappe) in
asfalt za tlak, kakor tudi
lepo in močno narejena šte-
dilna ognjišča in njih posa-
mezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne
vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v
malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za sko-
pane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali,
kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile
in železne okove.

(9—44)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in
plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lo-
pate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži
Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Trgovina z železnino

pri
„Zlati kosi“

pri
„Zlati kosi“

Gustava Gradišnič-a

v Ljubljani, Stari trg št. 26 (nasproti prodajalnice g. Trdine)

priporoča bogato zalogo

raznega hišnega in kuhinjskega orodja

dalje okov za vrata in okna, ključavnice, verige, žebeljev in žice (drota), vijakov, (692—2)

nagrobni križev

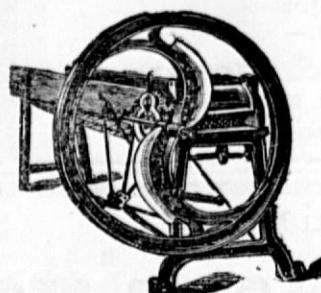
decimalnih, ravnotežnih in kuhinjskih tehtnic, poteznih in ročnih žag, vsakovrstnih pil i. t. d.

Zunanja naročila se točno in s prvo pošto izvršujejo.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo!

Olivne stiskalnice in olivni mlini
Vinske in sadne stiskalnice
Grozdni mlini in sadni mlini

najnoveje kon-
strukcije v raz-
nih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice, gepli, robkalnice
za turšico, sejalnice, plugi itd.

Avtomatične klajne stiskalnice.

Peronospera-aparati.

Priprave za sušenje sadja in zelenjave.

Rezilnice za krmo v največji izbi, izvrstno
narejene, po najnižji tovarniški ceni.

IG. HELLER (233—19)

WIEN, Praterstrasse Nr. 78, WIEN.

Katalogi in vsakršna pojasnila na zahtevanje zastoj in franko.

Prekupcem najugodnejši pogoji.

■ Sposobni zastopniki se iščejo in dobro plačajo. ■

Dunajske razstavne

srečke à 1 gold.

Le malo jih je še!

11 srečk 10 gld.

6 srečk 5 gld. 50 kr.

Glavni dobiček **50.000** gold. vrednosti.

(699—12)

Žrebanje že 15. dne oktobra.

Srečke à 1 gold. dobivajo se v Ljubljani pri **C. C. MAYER-ji.**

KAROL TILL, Ljubljana, Spitalske ulice 10.

Pisni papir:

Konceptni in kancelijski papir
za odvetnike, urade, trgovce,
vojaške pisarne in notarje.

Dokumentni papir.

Pečatni vosek,
peresniki, oblati,
pisalne podloge,
pisalne mape.

Pisni papir s kuverti
v kasetah in mapah, v for-
matu četrtinke in osmerke,
s pisnimi glavami in ti-
skanimi firmami.
Vizitnice.

Vsakovrstni
črni in barvasti svinčniki
iz tovarn
L. & C. Hardtmuth
in
A. W. Faber.
(708—2)

Velika zaloga
vsega
šolskega orodja.

Priznana najboljša
pisalna peresa:
Klaps-ova, Greiner-jeva, Rasner-jeva
peresa, peresa od aluminija, Con-
cordia-peresa, trgovska, ženska,
risarska, stenografska in ronde-
peresa.

Pisalni zvezki in komp-
diji, risalni zvezki, risalni
block-i, mape za zvezke,
mape za risalne deske.
HERBARIJI
(mape za rastlinske zbirke).

Vse
risalne materijalije:
Risala, risalne deske, risalna rav-
nila, kotniki, ravnila, kockasta rav-
nila, prožne deščice, pritrjevalni
žeblički, skledice za tuš, barve,
čopiči, tuš.

Črne in barvaste tinte:

Alizarin-tinta, Antracén-tinta, Aleppo-
tinta, galčna tinta, vijoličnasta šolska
tinta, črna univerzalna šolska tinta,
kopirska tinta, modra, rujava, rudeča,
zelená, rumena, bela, škarnatna, kar-
minska, zlata in srebrna tinta.

Najcenejša, najboljša, preskušena, rujava prevlaka za les z
Barthel^{ovim} originalnim karbolinejem
 trajno varuje (437—14)
 prevlečene ograje, svisli, magacine, vozove, gospodarsko pripravo, tla itd. pred
 gnilobo, gobo, zatrknenjem in mrčesi.
 V hlevih upliva razkužujoče. — 1 kilo zadošča za 6 kvadratnih metrov. —
 Prospekt zastonj. — Kakovost zjamčena.
 5 kilo à gl. 1.50, 100 kilo gl. 16.— z Dunaja.
MIHA BARTHEL & Comp.
 (Ustanovljeno 1781.) Dunaj, X., Keplergasse št. 20. (Ustanovljeno 1781.)
 Zaloga v Ljubljani pri bratih EBERL.

Izvrstno, dobro ohlajeno
Graško marcno pivo
 I. Graške delniške pivovarne in Puntigamsko
 v steklenicah
 s patentiranim zatvorom.

Naroča se pri gospodu Gruber-ju v glavni tobačni zalogi v
 Ljubljani, Mestni trg št. 18. (645—10)

ILUSTROVAN
NARODNI KOLEDAR
 za leto 1891.

Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar.

Dobiva se v „Národní Tiskarni“ in v bukvarnah J. Glontini-
 jevi in M. Gerber-jevi v Ljubljani. Naroča se pa lahko v vseh
 bukvarnah.

—> Cena 50 kr., po pošti 60 kr. <—

Vsebina: Popolen kalendar, koledar in cerkveni koledar. Vremenski
 ključ. Statistiški pregled Avstro-Ogerske. Zrebanje srečk. Deželni patroni
 in njih praznovanje. Nadalje: Genealogija cesarske hiše. Sedanji vladarji
 evropski. Vojvodina Kranjsko: Vsi deželni zastopi, deželni odborniki,
 deželni poslanci, mestni odborniki, načelniki uradov, c. kr. notarji, advo-
 kati, zdravniki, trgovina in obrt, kmetijska družba, cerkvena uprava, rud-
 niška oblastva, učilišča, prometni zavodi, gasilna društva i. t. d. Vojaška
 oblastva. Pešpolki. Konjica. Lovski batalijoni. Bosenske čete. Topničar-
 ska četa. Ženijska četa. Sanitetna četa. Povožna četa. Brambovi. Mor-
 narica i. t. d. Državne barve evropskih držav. Splošne določbe c. kr. pošte.
 Brzojavni cenik. Lestvica za pristojbine kolekov ter pristojbine za pravne
 posle in privilegije, koncesije, potne liste i. t. d. Sejmi na Kranjskem. —
 Zabavni del: Naši zasluzni možje: Dr. Jernej Zupanec (s podobo). Božidar
 Raič (s podobo). Janez Šubic (s podobo). Ivan Dolinar (s podobo). Razgled
 po svetu. Humoreska. Naznanila.

Izvrstno pivo
 prve Graške delniške pivovarne

poprej SCHREINER & sinovi

združeni pivovarini

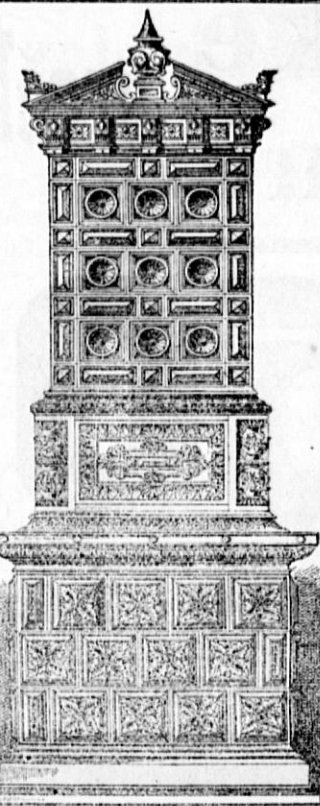
(103—31)

Schreiner v Gradci & Hold v Puntigamu

prodaja po tovarniški ceni

zaloga v Ljubljani

Kolodvorske ulice 24 M. ZOPPITSCH Kolodvorske ulice 24

Fran Jevnikar

Ljubljana

Tržaška cesta šte. 29

priporoča slavnemu občinstvu

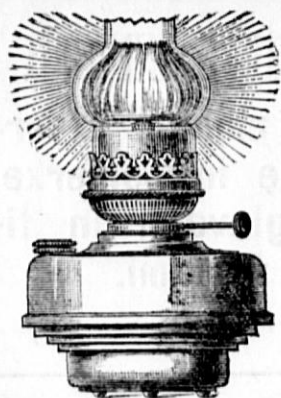
lepo, ukusno in solidno
 izdelane salonske in na-
 vadne lončene, belo, ru-
 javo, zeleno, in slono-
 koščeno osteklene, ognju
 protivne (257—27)

peči

v najraznovrstnejih obli-
 kah, kakor tudi vse v to
 stroko spadajoče izdelke
 po najnižjih cenah.

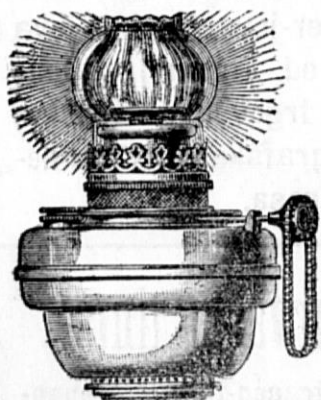
Cenilnike pošiljam na
 željo franco.

Zastopstvo pri F. P. VIDIC-U & Comp.

Astralne svetilke
 ustavek z gorilcem

20" z 58 svečami svetlobne moči
 30" s 104 " " "

Dunajska bliskovna svetilka 30"
 ustavek z gorilcem

ki se spodaj prižiga, uravnava
 in ugasuje.

R. DITMAR NA DUNAJI.

Največja tovarna za svetilke v Evropi.

DITMAR-SVETILKE

po 4 do 157 sveč svetlobe.

Sezona 1890. **NOVOSTI.** Sezona 1890.

Svetilke s stebri in stojali s čipkastimi strešicami. — Viseče in
mizne svetilke z najfinejše dekoriranimi majoličnimi podobami. —
Staronemške viseče, mizne in stenske svetilke, črne, s pristno
 bakreno garnituro.

Zaradi velike svetlobe se posebno priporočajo:

Solčni gorilec s 15 in 18", svetloba 27 in 42 sveč.

Briljantni meteorni gorilec s kroglastim plamenom:

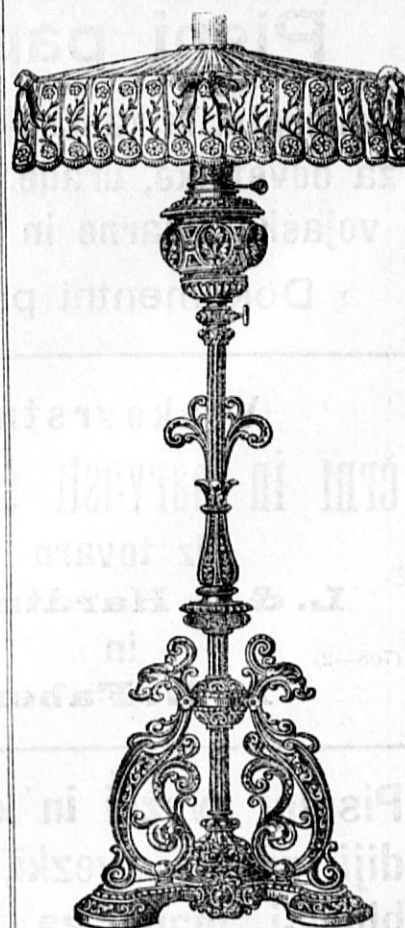
Velikost:	15"	20"	25"	30"	35"	40"
Svetloba:	31	50	70	87	138	157 sveč.

Dunajska bliskovna svetilka 30", svetloba 105 sveč,

ki se spodaj prižiga, uravnava in ugasuje.

Astralne svetilke 20 in 30", svetloba 58 in 104 sveč.

Astralne svetilke se morejo zaradi posebne oblike lahko postaviti v razne sve-
 tilniške postavke. (707—2)

Svetilka s stojalom
 s čipkasto strešico.

Ditmar-jeve svetilke ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilkami.

